

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1613, Toronto 3, Ont., Canada.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 836

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 17, 1947, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVI

Montrealo Policija Buvo Suėmus 200 Streikierių

MONTREAL. — Šio miesto policija buvo suėmusi arti 200 streikierių, įskaitant CIO organizatorių J. Cosgrain.

100 provinciales ir 200 Montrealo policijos apstojo Canada Packers įmones ir griebė kiekvieną streikierių, kurs tik prisitartino prie įmonių. Kitus suėmė už kelių blokų nuo įmonių.

Streikieriai buvo išleisti užstačius užstatą.

Canada Packers ir Wilsil savininkams reikalaujama teisėjas uždraudė pikietavimą.

Streikierių ūpas, tačiau, nenupuoš. Kai tik juos išnuleido iš kalėjimo, tuoj nusiskubino į streikierių štabą ir prisidėjo prie savo draugų.

Spauda ir radijas šaukia darbininkus skebauti, bet vos 40 iš jų paklausė kompanijų balso.

Auto Darbininkai Pasipiktinę CCL Konvencijos Darbu

TORONTO. — Neišrinkimas George Burt į CCL Pildandąją Tarybą nuo auto darbininkų unijos laikomas auto darbininkų įžeidimu. Paprastai būdavo renkama į viceprezidentus žymieji unijų veikėjai, o dabar buvo išrinktas visai nežymus, nariuose pasitikėjimo neturįs asmuo, o George Burt, unijos direktorius, paliktas.

Auto unijos 200 skyriaus prezidentas Roy England (iš Windsor) pareiškė, kad toks CCL vadų elgėsis gali priversti uniją išeiti iš CCL ir prisidėti prie TCL (Trades and Labor Congress).

CCL konvencija atsižymėjo CCF intrygomis prieš visus, kurie tikrai nešoka taip, kaip CCF vadai nori.

PARYŽIUS. — Šio miesto transporto darbininkai išėjo į generalų streiką. Milijonai paryziečių turi vaikščioti pėsti.

Numatoma daugiau streikų.

VENGRAI GINČIJA, KAD JUOS KONTROLIUOJA

WASHINGTON. — Naujasis Vengrijos atstovas Rustem Vambery užginčijo paskalus, būk SSRS kontroliuoja Vengrijos valdžią. Jis sako, kad SSRS visai nesikiša į vidujinius reikalus.

Jis ragina, kad amerikiečiai atsargiau žiūrėtų į visokius gandus.

Vambery nepriklauso jokiai partijai. Iš profesijos, jis yra laikraštininkas.

AMERIKA NENORI NEI ATSAKYTI

MASEVA. — Tass paskelbė per radiją, kad Molotovas pasiuntė nusiskundimą Jungtiniams Valstijoms, kodėl jos neatsako į Sovietų Sąjungos pasiūlymą, kad abi šalys ištrauktų ginkluotas jėgas iš Korėjos su pradžia 1948 metų.

Iš to daroma išvada, kad Jungtinės Valstijos nenori pasitraukti iš Korėjos ir leisti patiems korėjiečiams sudaryti savo valdžią.

Amerikos spauda kaltino, kad SSRS stovinti ant kelio sudarymui Korėjos valdžios.

Prašalino JV Kaltinimus Jugoslavam ir Bulgaram

LAKE SUCCESS, N. Y. — Jungtinių Tautų asamblėjos politinis komitetas, po ilgų ginčų ant Jungtinių Valstijų kaltinimų, būk Jugoslavija, Bulgarija ir Albanija padeda Graikijos partizanams, priėmė Anglijos ir Francijos atstovų pataisą, kuri prašalina Jungtinių Valstijų minėtus kaltinimus, bet siūlo pasiūsti į Balkanus komisiją, kuri sektų rubežius.

Slavų tautos pareiškė, kad jos boikotuos tą komisiją, nors yra siūloma priimti SSRS ir Lenkija. Višinskis, SSRS atstovas, pareiškė, kad Jungtinės Valstijos nedavė jokių įrodymų, kad minėti trys kraštai būtų davę

Henry A. Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų viceprezidentas, sako, kad tikrai darbininkų ir pažangių kapitalistų vienybė gali išgelbėti

pasaulį nuo katastrofos, kurią stumia Amerikos reakcionieriai. Jis tą rodo ir gyvenime. Nuotraukoj — United Electrical Radio and

Machine Workers unijos vadai ir H. A. Wallace (antras iš kairės) laike unijos konvencija Bostone. Konvencija praėjo gražiai.

Tvirtina, Kad Čiangkaišekas Veja Savo Armijas Pas Komunistus

NEW YORK. — Generalissimo Čiangkaišeko politika varo ištisas nacionalistų armijos divizijas komunistų pusėn, kaip nurodo generolas Feng Yu-Hsiang.

Pats Čiangkaišekas yra kaip kokia galva fabriko, kuris gamina komunistus, sako jis.

Gener. Feng Yu-Hsiang, vadinamas Kinijos krikščio-

nišku generolu, yra Kuomintango centralinio politinio komiteto narys. Jis dabar vadovauja Kinijos irigacijos komisijai, kuri lankosi Jungtinėse Valstijose.

Jis sako, kad bile Jungtinių Valstijų pagalba būtų sunaudota tikrai karui. Prie dabartinės valdžios nėra galimybių, kad amerikiečių paskola būtų panaudota rekonstrukcijai. "Čiangkaišekas o valdžia yra kaip gili duobė; niekas negali jos pripildyti", sako jis.

Suėmimas Peipinge generolo Yu Hsing-Cing, sako jis, yra blogas ženklas. Yu ir kiti buvę suimti už tai, kad jie norėję matyti demokratinę Kiniją, o ne "diktatūrą po antru Hitleriu".

Pranešimai iš Čanghajaus sako, kad suimta daug Kuomintango veikėjų, kurie turėję planus sudaryti naują partiją, susitarti su komunistais ir sudaryti koalicinę demokratinę valdžią Kinijoje.

Jis irgi tos nuomonės, kad Čiangkaišekas pralaimės. Kinijos komunistų vadovaujamos armijos aprūpinamos amerikiečių ginklais ir amunicija tų divizijų, kurios perėina jų pusėn.

ROMA. — Liaudies blokas iš komunistų ir socialistų laimėjo miesto rinkimuose.

BJO EKONOMINIO KRIZIO FRANCIJOJ

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų autoritetai bauginasi, kad Francijoje vystosi ekonominis krizis, kuris šiuo tarpu kamuoja Angliją, ir kad jis žymiai sustiprins komunistus.

Wall Streeto ponai sako, kad gali būti vėlu išgelbėti Franciją. Žinoma, jeigu ne tas, kad francūzai virsta komunistais, kada jie alkani, Wall Streetas visai nesibaugintų.

Rumunijos Socialistai Susijungs su Komunist.

BUCHAREST. — Rumunijos Socialdemokratų Partijos suvažiavimas vienbalsiai nutarė susijungti su komunistais į vieną darbo klasės partiją.

Rumunijos advokatų sąjunga savo susirinkime nutarė neginti teisme Julio Maniaus ir kitų "valstiečių" partijos vadų.

Jie bus teisiami už tai, kad kartu su tūlais karininkais ir fašistiniais elementais slaptai planavo nuversti demokratinę valdžią.

Pasidairius Po Kanada

Tai jau praėjo kitas unijų suvažiavimas — Kanados Darbininkų Kongreso Konvencija. Reikia pripažinti, kad ši konvencija daug skyrėsi nuo Amatų ir Darbo Kongreso, kurio konvencija atsibuvo Hamiltone.

Amatų ir Darbo Kongreso konvencija, galima pasakyti, praėjo gana sklandžiai, nežiūrint to, kad ir tenai buvo tokių, kuriems aktyse visuomet vaizduojasi raudonieji. Tenai buvo pabrėžta, kad unijisto įsitikinimai yra jo asmeniškas dalykas. Suvažiavimas daugiausia diskutavo, kaip pagerinti darbo žmogaus būvį.

Kitaip išėjo Kanados Darbininkų Kongreso konvencija. Daugiausia diskusijų buvo sukelta dėl komunizmo, kurs Kanadoje neturi reikšmės.

Kodėl taip buvo, galima suprasti. Konvencija pasiūlė, kad KDK unijos veiktų išvien su CCF (socialistų partija).

Norint įtraukti unijas į CCF tinklą, aišku, reikia išvaikyti kairiuosius iš unijų vadovybės. O tuo tarpu yra visa eilė nemažų unijų, kuriose CCF negali savo kromelio pardavinėti.

Kuomet unijų konvencija pasisako už vieną kurią partiją, tai unijiniam judėjimui nesveika. Reikia atminti, kad unijose priklauso ne tik socialistai, bet ir komunistai, liberalai ir net konservatai.

Įvairių pažūrų unijistai gali bendrai veikti tam tikrais klausimais, bendrai liečiančiais visus, bet negalima tikėtis, kad juos būtų galima priversti remti vieną partiją, kuomet yra visa eilė kitų partijų.

Kada nariai priklauso ar simpatizuoja įvairioms partijoms, tai geriausia palikti nariams laisvę remti tokias partijas, kurioms jie daugiau simpatizuoja. Jeigu jie geri darbininkai, jie klaidos nepadarys.

Kita nelaimė kasyklose. Šiuo tarpu keturi mainieriai žuvo Central Patricia aukso kasykloje.

Geso eksplozija paliuosavo 4,000 tonų uolos ir užgriovė kelią 7 mainieriams. 200 gelbėtojų puolė gelbėti nelaiminguosius 3,200 pėdų gilumoje. Tris išgelbėjo, o keturi žuvo.

Central Patricia kasyklos yra 800 mylių nuo Toronto, šiaurėje. Sakoma, kad šios kasyklos yra toliau į šiaurę, negu kitos kasyklos Kanadoje.

Premjero Drew planas prigabenti Ontarijon britų, kaip atrodo, supliuško.

Iš Anglijos praneša, kad

jau 10 tų emigrantų sugrįžo. Sugrįžusieji pasakoja, kad daugelis kitų grįžtu, bet neturi pinigų.

Daugelis iš jų buvo pardavę namus. Jie sunaudojo pinigus kelionei, o dabar turi pradėti gyvenimą iš naujo.

Vienas pareiškė, kad jiems buvo žadėta po \$80.00 į mėnesį pinigais ir maistas ir butas, bet viskas, ką jis galėjo gauti \$24.00 į mėnesį.

Prezidentas Trumanas atsisaukė į amerikiečius, kad jie laikas nuo laiko papasnikautų ir sutaupyti grūdų ir mėsos europiečiams. Jis taipgi pasiūlė, kad bravorai užšvestų porai mėnesių.

Kaip bus su ta bravorų švente, dar nežinia, bet kad pasninkas jau sutiko sunkumus, tai matyti. Daugelis amerikiečių sušuko, kad padėkavonės diena pripuola ketvirtadienį ir jokiū būdu negalima atimti iš amerikiečių kalakutų valgyto malonumą.

Keliama tokia idėja ir Kanadoje. Girdi, dviejų mėnesių šventė galėtų sutaupyti 45,000 tonų grūdų Europos žmonėms. Bet kaip tą šventę paskelbti?

Dviejų mėnesių šventė duotų nemažai nuostolių bravorams. Jų darbininkai irgi nukentėtų, nes neturėtų darbo per du mėnesius.

Atrodo, kad savanoris maisto taupymas yra tikrai propaganda. Jis niekad nebus įgyvendintas.

Ottawos majoras ir du aldermanai dalyvavo Maskvos 800 metų sukaktuvėse. Jis sako, kad jam buvo nemalonu, kada kitų sostinių viršininkai atvežė dovanų, o jis neturėjęs nei žiedelio parodyti.

Nežiūrint to, maskviečiai priėmė kanadiečius labai draugiškai. Jis sako, kad jam labai patiko Maskvos vaisingumas.

Aldermanas Coulter giriasi užaugęs 10 svarų laikė viešėjimo Maskvoje.

Nacionalis CCF sekretorius David Lewis sako, kad kainų kontrolė buvo panaikinta pelnagrobiamis prašant.

Valdžia paklausius tų žmonių, kurie darosi didelius pelnus iš aukštų kainų.

Dėl to abejoti nereikia.

Vakarų Kanados armeriai naują kviečių kainą sutiko per daug entuziastiškai.

Jie nurodo, kad \$2.00 vietoj \$1.55 yra geras dalykas, bet primena, kad kviečių kaina pasaulinėse rinkose šiuo metu yra \$3.17, o iki kitų metų derlius bus išstatytas dėl pardavimo, ta kaina ga-

Pastaruoju laiku įvyko dvi unijų konvencijos. Hamiltone buvo Amatų ir Darbo Kongreso 62 konvencija, o Toronte — Kanados Darbininkų Kongreso 7 konvencija. Abiejose konvencijose buvo po vieną lietuvių delegatą. Nuotraukoj — Amatų ir Darbo Kongreso dalyvės: Lilly Grossman, Adelė Ylienė (nuo Toronto siuvėjų) ir Annettė Langevin (nuo Montrealo siuvėjų). CCL konvencijoj — W. Valiukas.

Arabai Rengiasi Okupuoti Palestina

LAKE SUCCESS, N. Y. — Jungtinių Tautų asambliaus atstovai baigia formuluoti savo formules dėl Palestinos problemos išsprendimo. Atrodo, kad vieni kraštai stovi už padalinimą Palestinos į žydų ir arabų valstybes, o kiti už padalinimą į autonomines provincijas su federative valdžia priešakyje.

Žydų organizacijos, kad ir nelabai noriai, sutinka su padalinimu į žydų ir arabų valstybes, bet arabai piestu stovi. Pranešimai iš arabiškų kraštų kalba apie tai, kad arabai koncentruoja ginkluotą jėgą prie Palestinos ir rengiasi okupuoti, kai tiks britų armija-pasišalins.

Jeigu Jungtinės Tautos galų gale padarys tarimą Palestinos klausimu, tai jos turės parūpinti ir jėgą, kuri galės įgyvendinti tarimą. Atrodo, kad pasipriešinimas bus iš vieno ar kitų, o gal ir iš abiejų. Jeigu bus pasiūlyta federatyvė valstybė su autonominėmis provincijomis, tai veikiausiai bus abiejų priešingi, arabai ir žydai. Arabai visai nenori skaitytis su žydais. Žydai nori nepriklausomos valstybės. Bet bus reikalinga rasti vidurį, kuris nenuskriaustų nei vi-

li būti dar aukštesnė.

Per pirmus du metus Kanados fermeriai turėję, pagal pasaulines rinkas, \$325,000,000 nuostolių.

Kviečių kaina nustatyta laike sutarties su Britanija. Ji pakelta iki \$2.00 už bušelį po pasitarimo su Britanijos valdžia kiek laiko atgal. Kanadietis

ny, nei kitų. Arabai ir žydai turės šiek tiek nusileisti ir priimti Jungtinių Tautų tarimą.

Daug svaros šiuo klausimu turės Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų nusistatymas. Sakoma, kad Suvienytos Valstijos ir SSRS stovės už padalinimą, bet galutinės nuomonės pilnai neišdėstytos.

SUCIUPŲ \$4,648,000 VERTĖS NARKOTIKŲ

VANCOUVER. — Karališkoji policija sučiupo čionai \$4,648,000 vertės kontrabandinio opiumo.

Opiumas buvo rastas olandų laive, kurs atplaukė iš Kalkutos, Indijos.

Percy Bengough, penktu kartu išrinktas Trades and Labor Kongreso prezidentu. Pereitą savaitę Hamiltone įvyko 62 Kongreso konvencija, kuri atsižymėjo daugeliu gerų tarimų.

VISINSKIS SAKO NEBUS NAUJO KOMINTERNO

LAKE SUCCESS. — A. Višinskis sako, kad netiesa, jog sudarytas naujas Kominternas.

Sudarytas biuras esąs visai skirtingas nuo Kominterno.

LAKE SUCCESS. — Politinis J.T. komitetas atmetė SSRS pasiūlymą ištraukti svetimą kariuomenę iš Graikijos.

SHANNON, Airija. — Didžiulis orlaivis su 69 keleiviais buvo priverstas nusišalti Atlante.

Pavyko išgelbėti visus keleivius.

Nuo Redakcijos

Su šiuo numeriu jūs gaudate naują Liaudies Balsą. Nežinome, ant kiek jis jums patiks, bet buvo priežasčių, kurios privertė pakeisti formata.

Perėjus naujon spaustuvėn mūsų laikraščio formatas nepritiko spaustuvės naudojamam popieriui: popieris buvo per didelis ir liko didelės tuštumos. Prisėjo arba duoti dar vieną špaltą, ar keisti formata. Pasirinkome pakeitimą.

Dabar Liaudies Balse raštų bus daugiau keleta špaltų. Jis taipgi bus patogesnis skaitymui, nes nereiks laikyti rankas išskėtus. Bus patogesnis ir pasidėjimui.

Liaudies Balso Reikalai Minint 15 Metų Sukaktį

Vajų Pradedant Gauta 15 Naujų Skaitytojų ir \$155 Aukų

Šią savaitę prasidėjo Kanados lietuvių didžioji darbųmetė, Liaudies Balso jubiliejinis vajas gavimui 150 naujų skaitytojų ir sukėlimui \$2,000 aukomis bei parengimais. Pirmieji vajas rezultatai gana gražūs. Jau gauta 15 naujų skaitytojų ir \$155.00 aukų. Taipgi tenka pažymėti ir tas, kad prieš pat vajas pradžią, laike rugsėjo mėnesio, buvo gauta šeši nauji skaitytojai ir virš šimtinės aukų. Kanados ir Jungtinių Valstijų demokratiniai lietuviai dar kartą įrodo, kad Liaudies Balsą jie laiko savo draugu ir kelrodžiu į progresą.

Pirmomis vajas dienomis geriausiai atsirekomendavo su parama Liaudies Balsui hamiltoniečiai, windsoriečiai ir tolimosios Kalifornijos draugai. Hamiltoniečiai su pasveikinimais nuo organizacijų ir pavienių prisiuntė \$40.00 aukų, windsoriečiai \$50.00 ir San Francisco lietuviai \$37.00.

Su naujais skaitytojais geriausiai atsirekomendavo šiaurės Ontarijos lietuviai. Iš Cochrane ir Timmins apylinkės gauta aštuoni nauji skaitytojai. Juos seka torontiečiai ir Boston, Mass., apylinkės lietuviai.

Iš pastaraisiais mėnesiais atvykusių į Kanadą lietuvių irgi gavome gražių atsiliepimų. Čia paduosime vieną iš tokių atsiliepimų. Jis seka: "Gerb. p-nas Redaktoriau! Šiandien man atsitiktinai pateko Jūsų vedamo laikraščio vienas numeris, kuris man patiko savo turiniu. Todėl aš norėčiau, kad Jūs, jei galima, jį man siuntinėtumėt. Dar laikinai siunčiu Jums 150 cent. pašto ženklais, nes pas mus sunkiau pinigų gauti. Ir prašyčiau, gal galima tuos numerius, kurie išėjo rugsėjo mėnesį.

"Aš esu dar neseniai atvykęs į šį kraštą. Dirbu prie miško kirtimo ir gana puikiai jaučiuos, nes šis darbas man nėra svetimas, todėl dirbti galima, tik mažiau, nes nėra kas veikti parėjus nuo darbo vakarais.

"Pakol kas angliskai dar gana sunkiai įkandama, todėl gaunant laikraščius greičiau eis laikas, kuris ir taip jau smarkiai, kaip koks kalnų upelis negrįžtamai bėga.

"Baigdamas prašyčiau Jūsų, jei Jums nesitrukdo, parašyti man porą žodžių, kaip ilgai gausiu laikraštį ir koki dar tos pačios pakraipos laikraščiai išeina. Aš juos norėčiau užsisakyti.

"Tuom kart viso gero. Su

pagarba — Adolfas Vilkas". Virš paduoto laiško autorius dirbą Abitibi P. & P. Co. Regan, Ont., apylinkės miškuose. Jis kaip darbo žmogus teisingai pažino savo reikalų gynėją, Liaudies Balsą.

Vajininkai ir Jų Grupiavimasis Darbųmetei

Iš didžiosios Kanados lietuvių kolonijos, Montrealo, dar neturime vajas darbo pradžios rezultatų. Bet ten, kaip pranešimai rodo, tai gana puikiai užsimota praveisti vajų. Kaip reporteris paduoda, jie išrinko darbščių draugų vajas komitetą ir visa eilė patyrusių vajininkų pasisakė, kad darbuosis laike vajas. Montrealiečiai visuomet garbingai pasirodydavo, pasirodys ir šiemet minint penkiolikos metų Liaudies Balso gyvavimo sukaktį.

Torontiečiai jau keli įrašė į vajininkų eiles su pasidarbavimo rezultatais. Kelias kitų pasiėmė vajui reikalingos medžiagos ir žadėjo pasidaruoti. Vajui vadovauti išrinktas komitetas iš sekančių draugų: P. Gutausko, J. Valaičio, A. Maigio, T. Makštelės, A. Grinevičiaus, J. Zukausko, J. Grigaliuno ir K. Kilikevičiaus. Čia neabejojančiai galima sakyti, kad torontiečiai, Liaudies Balso draugai garbingai atliks savo uždavinį. Praeitame vajuje puikiai pasidarbavusios vajininkės, R. Antanavičienė ir Z. Jakavičienė irgi žadėjo pasidaruoti. Tiesa, draugė R. Antanavičienė šiais metais garbingos motinystės pareigose, bet neužmiršta ir Liaudies Balso. Ji pirma iš torontiečių prisiuntė naują skaitytoją ir žadėjo daugiau.

Chicagiečiai, Liaudies Balso draugai grupuojasi vajas darbu su praėitų metų vajininkėmis K. Abekienė ir P. Malinauskiene. Jos visuomet puikiai pasidarbavusios ir paremdavo Liaudies Balsą, neabejojame, kad ir šiemet padarys tą patį.

Hamiltonietės vajininkės draugės N. Yvanauskienė ir F. Paul irgi jau vajas darbė. Tiesa, drg. N. Yvanauskienė paskutiniu laiku buvo ligos sutrukdyta, bet vistiek ji ryžtasi, kad vajas dėl to nebukentėtų.

Iš Sudburio, Windsor, Winnipeg, Vancouverio ir kitų kolonijų Liaudies Balso draugai praneša, kad jie užsimoje garbingai atžymėti Liaudies Balso penkiolikos metų gyvavimo sukaktį.

Su naujais skaitytojais gražiausiai pasirodė medžio paruošimo statybai ir pra-

donei kompanija, A. E. Wicks Limited, kuri samdo 130 pastaruoju laiku atvykusių į Kanadą lietuvių. Ji jiems užrašė septynis pusmetinius prenumeratus. Pavieniai vajininkai sulig savo pasidarbavimo išsirikia vė sekančiai:

Vajininkai	Punktai
Niaura R., Dedham,	27
Antanavičienė R., Tor.	18
Tauchas P., Waukegan,	18
Jokubaitis D., Toronto,	18
Maigis Al., Toronto	18
Malaškevičius, Bienfait,	12
Sutkienė V., S. Francisco,	12
Piragis P., Pinto,	6
Grigaliunas J., Toronto,	6
Leimonas A., Toronto,	6

(Punktus skaitome: už naują metinį prenumeratą 18 punktų, pusmetinį — 9; už atnaujintą metinį 6 punktai, už pusmetinį 3.)

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Vajų pradedant gavome laikraščiu paramos sekančiai:

LLD 113 kp., Hamilton, Ont., per drg. M. Doveikiene, prisiuntė su pasveikinimu Liaudies Balsui \$10.00 aukų. SDKLSPD 2-ra kuopa, Hamilton, Ont., per drg. J. Barčą, perdavė Liaudies Balsui pasveikinimą ir \$10.00 aukų. Ch. Pampalas, Union Coffee savininkas, Hamilton, Ont., taipgi per drg. J. Barčą perdavė sveikinimą su \$10.00 aukų ir skelbimą.

K. Frunski ir A. Petronis, hamiltoniečiai, taipgi pridavė per J. Barčą sveikinimus Liaudies Balsui ir po \$5.00 aukų.

Canada House savininkai, Penetang, Ont., prisiuntė pasveikinimą su \$10.00 aukų.

Ch. Radzišauskas, Montreal, atsinaujindamas prenumeratą, parėmė Liaudies Balsą su \$1.00 aukų.

F. Skalandis, montrealietis, ir K. Viskantas, Aylmer, Ont., lankėsi Liaudies Balso istaigoje ir atsinaujino po du metus prenumeratas.

J. Zigas, Kamloops, B. C., per drg. A. Grinkų, vancouverietį, prisiuntė Liaudies Balso paramai \$2.00 aukų.

J. Radzevičius, Winnipeg, Man., prisiuntė rašinį sąryš su laikraščio sukaktimi ir \$1.00 aukų.

P. Kirdeikis, Port McNicoll, Ont., lankėsi Toronte ir per drg. J. Grigaliuną atsinaujino prenumeratą ir parėmė laikraštį su \$2.00 aukų.

K. Malaškevičius, Bienfait, Sask., atsinaujino savo ir braziliečio L. Valbasio prenumeratą, taipgi prisiuntė Liaudies Balso paramai \$2.00 aukų.

V. Sutkienė, San Francisco, Calif., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo LLD 153 kuopos Liaudies Balsui pasveikinimą su \$37.00 aukų.

E. Juraitienė, Montreal, nuoširdžiai patalkininkauja su raštais, ir iškolektavime skelbimų, taipgi prizadėjo darbuotis laike vajas, A. Zaluba, Auden, Ont., ir A. Vilkas, patys įsirašė į Liaudies Balso skaitytojų sąrašą.

A. Maigis, Toronto, Ont., užrašė Liaudies Balsą vienam iš naujai atvykusių į Kanadą lietuvių. Jul. Lazauskienė, Brooklyn, N. Y., per drg. J. Indriuną, pridavė Liaudies Balso paramai \$2.00 aukų.

LLD 21 kuopa, Windsor, Ont., per drg. S. Kunsaitį, prisiuntė Liaudies Balsui pasveikinimą ir \$50.00 aukų.

P. Piragis, Pinto, Sask., pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir prisiuntė nuo L. B. skaitytojo A. Jakščio \$1.00 aukų.

D. Jokubaitis, Toronto, pridavė naują skaitytoją ir paaukavo \$2.00.

R. Niaura, Dedham, Mass., prisiuntė trečią naują skaitytoją ir nuo LDS 3-čios kuopos \$3.00 aukų, taipgi nuo Mrs. L. Karol ir J. Grybo po 50 ct. aukų.

A. Leimonas, Toronto, pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Visiems rėmėjams ir pasidarbavusiems reiškiamo širdingą padėką.

Priminimas

Mes primename visiems Liaudies Balso bendradarbiams ir vajininkams, kad Liaudies Balso jubiliejinė laida bus išleista antrojo pusėj lapkričio mėnesio ir visi raštai ir pasveikinimai bei aukos sąryšyje su tuo turi pasiekti Liaudies Balso aukštynę prieš lapkričio 1 d. Vėliau gautus mes neužtikriname, kad jie galės tilpti jubiliejinėje laidoje.

Laikė šio mėnesio prašome atkreipti daugiau dėmesio į pasveikinimų rinkimą. Aukos gautos su pasveikinimais bus skaitomos į kvotas ir vajininkų kreditan.

Surinktas aukas, aukotojų vardus ir gautus naujus bei atnaujintus prenumeratus prašome tuojau siųsti Liaudies Balso administracijai.

Administracija

TORONTO. — Kanterburio dekanas kalbės Toronte, Massey Hall, lapkričio 10.

Jis lankėsi Jugoslavijoje ir papasakos, kaip atrodo nauja Jugoslavija.

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos duoda Francijai iš eksporto-importo banko \$180,000,000, kad sustiprinti komunistų priešų rankas.

Žinios iš T. Lietuvos

L. Levinienė

Tarybų Lietuvos Pramonės Laimėjimai

Kaunas. "Kovos" tabako fabriko paleistos naujos kemsamosios ir gilzų staklės. Fabriko pajėgumas pasiekė 1950 metams užplanuotą lygį. Šiuo metu fabriko našumas siekia 4 milijonus papirosų per dieną.

Didelių laimėjimų pasiekė tekstilės fabrikas "Lima". Nesenai pradėjo veikt kamgarno cechus, nauja dažykla. Tuo būdu "Limos" fabrike jau atkurtas pilnas gamybos ciklas.

Atstatomoje "Metalų" gamykloje pradėjo veikti kalvių ir kibirų cechus. Artimiausiu laiku bus paleistas į darbą statybinių apkaustymo detalių ir cinkavimo cechus.

"Jėgos" fabrike pradėjo veikti naujas cechus, aprūpintas naujomis tarybinėmis staklėmis.

Tauragė. Apskrities pramoninate įrengtas cechus odoms išdirbti. Naujasis cechas jau išleido aukštos rūšies produkciją, kuria bus aprūpintos visos kombinato avalynės dirbtuvės.

Klaipėda. Saldainių fabriko "Gegužės Pirmoji" įrengtos naujos mašinos, pradėjo naujai veikti kakao cechus.

Klaipėda. Baigiama naujo duonos fabriko statyba. Jo gamybinis pajėgumas bus 25 t. duonos per parą. Jau pradėta montuoti mašinos, pastatyta dvi didelės kepimo krosnys.

Vilnius. "Stumbro" fabriko pastatyta eilė naujų mašinų, dulkinimo, vilnų maišymo, karšimo ir kt. Įmonėje šiomis dienomis pradėjo veikti naujas veltinių cechus.

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Praeitą savaitę apturėjome dar truputį aukų Lietuvos žmonių paramai.

P. Čiurlanas ir A. Gabnaitis, dirbdami prie Toronto Lietuvių Demokratinio Komiteto, jau kelis kartus pridavė surinktų aukų. Šiuo kartu pridavė \$8.00. Aukojo: W. Marcinkevičius \$5.00, J. Lisauskas \$2.00 ir O. Simonaitienė \$1.00.

Už aukas ir pasidarbavimą tariu didelį ačiū.

J. Barčas, KLNK Sekretorius, 230 Dovereourt Rd., Toronto 3, Ont.

Liaudies Balsas

VIENINTĖLIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
IŠEINA ŠYKĮ Į SAVAITE

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

KUR EINAM IR KAS ATSAKOMINGAS

Yra žmonių, kurie labai nemėgsta, jeigu kas pasako, kad ši sistema atsakominga už blogumus, su kuriais šiandien tenka susidurti. Yra mėginama tuojaus tuos žmones apšaukti komunistais. Bet vis daugiau ir daugiau tos sistemos šalininkų pradeda matyti, kad mes ritamės į pakalnę, ir kad už tai atsakomingi ne socialistai ar komunistai, o kapitalistai.

Siomis dienomis rimtą įspėjimą davė federalio parlamento narys liberalas David A. Croll. Jis pareiškė, kad Kanados biznierių sąjunga "beširdžiai pelnagrobiauimo orgijoje".

"Šis kontinentas", sakė jis, "yra paskutinė laisvo užsiėmimo tvirtovė, bet jeigu biznis ir toliau savanaudiškai atsakomys susivaldyti, palaikyti žemas kainas, nenustos plėšęs nežmoniską pelną, tai mes susilauksime daug bėdų. Atėjo laikas, kad menedžmentas elgtųsi pagal savo amžių. Ir jeigu jis taip nesielgs, tai jis gali neturėti progos sulaukti senesnio amžiaus prie laisvo užsiėmimo. Pažiūrėkit, kas dedasi Britanijoje, kur socializmas renka jo šmotelius ir trupinius".

Jis mato tikrai vieną išėjimą. "Arba industrija turi kontroliuoti pati, arba valdžia turi kontroliuoti".

Klausimas dabar stovi, ar daug liberalų ir kitų kapitalistų mato šitą? Ar daug jų pasirengę griebtis išmintingumo ir valdytis? Jeigu tokių nedaug ir pelnagrobystė nebus suvaldyta, kas tuomet bus?

Iš visko, kiek dabar galima pastebėti, pelnagrobystė šiuo tarpu vyrauja virš visko ir mes galime laukti tikrai depresijos ir krizės. Tokias išvadas daro ne tik Croll, bet ir Henry Wallace ir kiti blaivesni kapitalistai.

NESIBAUGINA DEL KARO

Sovietų Sąjungos militarinio tribunolo pirmininkas Vasili Ulrič rašo, kad šiuo laiku rimto pavojaus išsiveržimui karo nematyti. Tarptautinė padėtis yra tokia, sako jis, kad taika gali būti užtikrinta ilgam laikui, nepaisant to, kad karo kūrystojai imperialistinėse šalyse rėkauja apie kitą karą.

Šis jo pareiškimas, be abejonės, yra labai svarbus. SSRS vadai negali klaidinti žmonių kalbėdami apie taiką, nes visiems aišku, kad jeigu kiltų karas, tai SSRS gal būtų pirmoji pajusti jį. Matyti jie įmato, kad karas šiuo metu negalimas, sąlygos prielankios taikai.

Žmonės labai išmintingai pasielgtų, jeigu jie pradėtų daugiau kovoti su tais, kurie kalba apie kitą karą, kursto jį. Daugelį žmonių nuvarys į bėpročių namus tos kalbos apie kitą karą. Kiti net nenori nieko rimto pradėti, nes sako, kad ateis atominis karas ir viską sunaikins.

Žmonėms reikia turėti daugiau drąsos, daugiau pasitikėjimo savimi. Kodėl nepasakyti tiems plačiaburniams, kad jie savo liežuvį prikąstų ir pradėtų ką nors rimtesnio kalbėti.

Aną dieną vienas profesorius pareiškė, kad atominių paslapčių jau kaip ir nėra. Jis sako, kad ir kiti kraštai gali turėti atomines bombas. Taipgi, kad apsigynimo nuo jų nėra. Mes turime atminti, kad jeigu toks karas kiltų, tai Kanada būtų kur kas blogesnė padėtyje, negu kad buvo praėjusiame kare. Kurie įsivaizdina, kad lazda turi tikrai vieną galą, tie nežino nieko.

Tas verčia visus rimčiau žiūrėti į karą ir daugiau kovoti prieš jį.

Londono Chronicle karikatūristas Vicky vaizduoja, kaip britai ir amerikiečiai gelbsti Graikijos "demokratiją" nuo komunizmo. Komentary britai ir amerikiečiai gelbsti

Kas Naujo Pasaulyje

Pereitą savaitę aplėkė pasaulį žinia, kad devynių šalių komunistai sudarė biurą, kad suderintų savo veikimą kovoje prieš Jungtinių Valstijų imperializmą. Daugelis buvo labai nustebinti. Girdi, atgyja Kominternas.

Akylesni tėmytojai, tačiau, jautė, kad turės kas nors tokio atsitiikt. Jungtinių Valstijų paskelbtas karas komunizmui negalėjo neiššaukti priešingo veikimo. Faktinai, tai Trumano doktrinos atgarsis.

Įdomiai atsiliepia į šį įvykį Toronto Daily Star, įtakingiausias liberališkas diolapis Kanadoje. Jis editoriale rašo:

"Nekurie Jungtinių Tautų asemblejos delegatai, taipgi ir nekurie korespondentai, kurie siuntinėja žinias valdžios bloko laikraščiams, išreiškė 'nusistebėjimą' ir 'išgąstį', kadangi komunistai devynių Europos kraštų, iš kurių septynios skaitomos esančios komunistų kontrolė, išleido manifestą, šaukiantį atnaujinti komunistinę propagandą po visą pasaulį.

"Tas vadinama, ir labai teisingai, kaip ekonominis ir ideologinis karas prieš kapitalizmą. Ar nebuvo, iš kitos pusės, kokio nors kapitalistinio paskelbimo pana-

šios rūšies karo prieš komunizmą?

"Kovo 12 dieną, prezidentas Trumanas pasiuntė laišką Kongresui, kuriame jis siūlė aplenkėti Jungtines Tautas ir įsikišti į Graikiją ir Turkiją prieš komunistus tenai. Jis reikalavo 'tuojautinės ir drąsios veiklos'. Jis reikalavo ne tik pagalbos Graikijai ir Turkijai sumoje \$400,000,000, bet ir 'pasiuntimo militarinio ir civilio personalo' į tuos du kraštus, ir 'autoriteto lavinti ir parinkti Graikijos ir Turkijos personalus'. 'Tas', sakė jis, 'yra rimtas žygis, kurio mes imamės'.

"Savo laiške prezidentas pasmerkė komunizmą, kaip sistemą, kuri 'laikosi teroru ir priespauda', ir pareiškė, kad Jungtinės Valstijos privalo apsaugoti laisvus žmones nuo bandymo pavergti išlaukiniu spaudimu, ir tokių 'gudrybių, kaip politinis įsiskverbimas'. 'Mes turime padėti laisviems žmonėms išsidirbti savo gyvenimo kelią', sakė jis. Buvo aišku, kad jis turėjo mintyje 'mūsų kelią' — kapitalistinį kelią. Kongresas užgyrė Trumano planą, ir atmetė pataisą, kuri būtų neleidus naudoti Jungtinių Valstijų militarines jėgas okupacijai ir

kovai tose dviejose šalyse.

"Jungtinių Valstijų ekonominis karas prieš komunistinę ideologiją nuėjo toliau pavidale Marshallo plano. Net Britanijos socializmas privedė poną Stasseną, siekiantį republikonų nominacijos į Jungtinių Valstijų prezidentus, pasakyti, kad jis pagelbėtų Britanijai tik tada, jei būtų sulaukta tolimesnė nacionalizacija. Taipgi aišku, kad komunistų kontroliuojami kraštai negali tikėtis Marshallo plano pagalbos. Tai jum Jungtinių Valstijų dolerio karas prieš komunizmą.

"Didžiausia kapitalistinė šalis ir didžiausia komunistinė šalis stovi viena prieš kitą ideologiniame kare, kiekviena su savo seteltais, kiekviena norinti susilpninti vieną kitos ekonominių doktrinų ekspansiją. Nauja organizacija skleidimui komunistinės propagandos seka Jungtinių Valstijų pavyzdį pasipriešinimui komunizmui ir sustiprinimui kapitalizmo Europoje".

Yra sakoma, kad ką pasėsi, tą ir piaiši. Jungtinės Valstijos užsimojo prieš komunistus, kad sustiprinti kapitalizmą visame pasaulyje. Komunistai jungiasi, kad atremti kapitalizmo užmačias.

Jeigu būtų eita tuo keliu, kuriuo ėjo Rooseveltas — tai yra, kooperacijos su SSRS ir kitais kraštais — pasekmės būtų kitos.

Attlee ir Bevinas dažnai bauginasi, kad SSRS ekspansija didėja, bet SSRS ekspansija yra niekniekis, palyginus su Jungtinių Valstijų ekspansija, kuri vyksta Britanijos sąskaiton.

Britų imperijos griuvėsius nieko nelaukdami užima Amerikos finansieriai.

Už pavyzdį gali būti Vidurrijčiai. Tenai tiesiog stumte stumia britus iš biznio amerikiečių kapitalo šis-kos.

Standart Oil nuskyrė keturius bilijonus dolerių praplėtimui aliejaus industrijos Vidurrijčiuose. Ta suma bus išleista bėgyje dviejų metų.

Iš to gali būti aišku, kodėl Jungtinės Valstijos tiek triukšmo kėlė ir kelia dėl Irano (Persijos) sutarties su SSRS. Yra žinoma, kad Jungtinės Valstijos deda visas pastangas, kad ta sutartis nebūtų patvirtinta.

Būdavo sakoma, kad Britanija valdo vandenyn u.s. Dabar jos vietą užima Jungtinės Valstijos. Ir juo toliau, tuo bus sunkiau Britanijai.

Sakoma, kad Jungtinės Valstijos ir SSRS pritaria Palestinos padalinimui.

Tuo tarpu arabai grumoją karu prieš tokį planą. Žydai irgi ne taip karštai puola prie jo.

Pastabos

Wall streets tikrai atkakliai kovoja už savo siekius. Jam gėdos nėra, kada užsi-
spiria ko atsiekti.

Pavyzdį rodo jo užsispyrimas dėl Graikijos.

Jis būtinai nori, kad Albanija, Jugoslavija ir Bulgarija būtų pasmerktos, kad būtų pasiūsta tenai komisija sekimui sienų ir t. t.

Atvirai kalbant, Graikijos klausimas turėtų būti imamas visai iš kito šono, jeigu yra noras teisingai jį išspręsti.

Daleiskime, kad tenai pralindo keli šimtai partizanų iš minėtų kraštų. Tai ką jie reiškia prieš 200,000 graikų armiją, amerikiečių apginkluotą?

Tuo tarpu gi mes žinome, kad Graikijoje yra tūkstančiai Britanijos armijos.

Graikija yra nepriklausoma valstybė. Tad kokį biznį turi Britanija ir Amerika tenai?

O jeigu jos gali turėti reikalus tenai, tai kodėl negali turėti reikalų kaimynai?

Aš manau, kad kaimynams daugiau apeina Graikija, negu Amerikai ar Britanijai.

Taip tai dalykai stovi bešališkai žūrint.

Visai kitaip Amerika žiūri į Indoneziją.

Tenai iš kažkur atsikraus-
tę olandai nori pavergti vietos žmones. Išlita armija, laivynas ir orlaivynas kariauja prieš Indonezijos žmones.

Amerika visai nenori pasmerkti olandus už šią agresiją.

To viso akyvaizdoje galima labai lengvai matyti, kad Amerikai ir kitiems kraštams iš vakarinio bloko nėra nusizengimo veržtis į kitus kraštus, smaugti žmonių valią.

O jeigu kas nenori pasiduoti Amerikai, Britanijai, Olandijai ar kam kitam iš vakarinio bloko, tai jau negerai. Prieš juos atsukama visa Jungtinių Tautų organizacija.

Tokia diplomatija yra bjauri ir negali rasti pritarti-
mo dorų žmonių tarpe. Jai pritaria tikrai pelnagrobiai, kitų išnaudotojai.

J. Y.

9,000,000 BRITŲ REIKALAUJA APREŽT KOMPANIJŲ PELNUS

LONDON. — Kooperatyvinis judėjimas, turįs 9,000,000 narių, reikalauja apkarpyti kompanijų pelnus, jeigu neleidžiama kelti algas.

Įstatymų, kad nebūtų galima kelti kainas, jau veik nebėra. Pasirodo, kad atsiranda įstatymų, kurie draudžia žeminti kainas. Čia matote M. N. Halperiną, St.

Paul miesto krautuvininką, kuris pakliuvo į teismą už tai, kad pardavė blekinę "shortening" 2 centais pigiau, negu kiti. Taigi, viskas vrsta kojom aukštyn.

Ka Kiti Rašo ar Sako

Kas Tame Blogo?

Eleanorai Rooseveltienei paskirta sunki pareiga "atremti Višinskio kaltinimus" Amerikos karo kurstytojams prieš Tarybų Sąjungą ir atvesti jo pasiūlymą, kad Jungtinės Tautos pasisaky-
tų už uždraudimą karo kursty-
tymo.

Jinai sako, Amerikos delegacija priešinga drausti karo kurstytojus, taipgi ji gins karo kurstytojus. Dėl ko?

Mrs. Roosevelt sako, kad priimti TSRS delegacijos reikalavimą reikėtų "pasimoti-

Svajonės

Mano mintys, kaip bangelės, Kartais neringa: Kartais švelnios, kaip vėjelis, Kartais net siūbauja.

Ir išbudina troškimą, Atgėvina sielą: Ir gyventi noras ima, Ir svajoti miela.

Ir mintimis tarsi skrendi Vis į kraštą kitą, Kur simpatijos neranda Išnaudojimas kito.

Gerbūvis ir broliškumas. Pirmasis jų siekis. Žmogus dirba kiek galėdamas, Nuovargis jam niekis.

Tyla

ma suorganizuoti viso pasaulio spaudą prieš karo kurstytojus".

O kas gi tame yra blogo? Ar p. Rooseveltienė nori pasakyti, kad ji priešinga spaudos mobilizavimui prieš fašizmą ir prieš naujo karo kurstytojus?

Kada fašizmas ginklu puolė demokratiją, juk buvo dedamos didžiausios pastangos pasauliniam mobilizavimui ne tik opinijos, bet ir ginklų prieš fašizmą.

Šiandien nėra garantijos, kad fašizmas vėl nedrįs to paties, jei jis nebus visiškai sunaikintas.

Amerikos susikoncentravimas vyriausia prieš Tarybų Sąjungą jau visur fašistų ūpą pakėlė, davė fašizmo likučiams naujų pajėgų ir fašistai uoliausiai stoja už karą prieš Tarybų Sąjungą, kad tuo pasinaudoję jie vėl galėtų tęsti savo karą prieš demokratiją.

Jeigu p. Rooseveltienė tik tokius argumentus pastatys prieš Višinskio kaltinimus ir rezoliuciją, ji neįtikins J. T. asamblėjos delegatus. Su-
prantama, Amerikos delegacija gali laimėti balsais, nes ji turi sau užtikrintą didžiumą, bet tas laimėjimas bus ne iš įsitikinimų.

Vargiai bent kurics šalies demokratiniai žmonės pala-

Labai Panaši Situacija

Rašo J. Yla

Tarptautinė situacija po antro pasaulinio karo tam tikrais atžvilgiais yra labai panaši situacijai, kuri buvo po pirmo pasaulinio karo. Įdomu bus matyti, kaip ji toliau vystysis.

Kaip žinia, revoliucija Rusijoje tuomet labai sukrėtė sąjungininkus ir greitai buvo pamiršta, kad buvo karas su vokiečiais. Visa atyda buvo nukreipta į Rusiją.

Iš vidaus Rusijoje veikė diplomatai ir su pagalba bolševikų prieš buvo bandoma sugriauti bolševikų valdžią. Tuo pat metu sąjungininkai siuntė ne tik paramą, bet ir armijas caro generolams, kurie norėjo sumušti bolševikus.

Rusijoje visi pralaimėjo. Bolševikai sudaužė visus suokalbius viduje ir atrėmė išlaukinius priešus. Visi caro generolai su armijomis buvo suvyti į ožio ragą. Tik Suomijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Vengrijoje pavyko išgelbėti buržuaziją. Vokietijoje irgi buvo pasireiškęs revoliucinis judėjimas, bet jis buvo gana silpnas. Socialdemokratams padedant, Vokietijos kapitalistai apsidirbo gana lengvai.

Po šio karo vyksta beveik tas pats. Amerikos ir Britanijos kapitalistai mažai besatsimena, kad buvo karas su nacių Vokietija ir imperatoriška Japonija. Visos jų jėgos atskutos prieš revoliuciją, kuri apėmė keletą šalių.

Well, Amerika ir Britanija įsitvirtino Graikijoje, Turkijoje, Irane. Jos deda visas pastangas, kad revoliucinis gaisras nepersimestų tenai. Daromas didelis ekonominis ir diplomatinis spaudimas ant Lenkijos ir kitų kairėn pasukusių šalių.

Kinijon verčiami bilijonai, kad išlaikyti baigiančią pūti Čiangkaišeko valdžią, kuriai pavojus iš kairės. Generalas MacArthur žiūri, kad japonai neitų kairyn.

Prezidentas Trumanas atvirai pasakė, kad Amerika dėdė visas pastangas, kad su-
laikyti revoliuciją. Paskui buvo pridėta prie Trumano doktrinos ekonominė pusė Maršalo plano pavidale.

Kapitalistinė spauda, be abejonės, suka savo katarinką prieš komunizmą, visokiems būdais bauginama žmones.

Klausimas daugeliui kyla, ar iškęs Amerika neišėjus į viešą karą prieš SSRS ir

kys blogu dalyku pasauliniai mobilizavimą spaudos prieš fašizmą ir naujo karo kurstytojus. — Vilnis.

tuos kraštus, kurie eina su SSRS, kad pastoti kelią progresui?

Atsakyti į šį klausimą, be abejonės, nelengva. Bet mes galime pasverti jėgas ir matyti, kaip jos balansuojasi.

Šiuo kartu situacija daug keblesnė. Viena, SSRS galia ir nėra galimybės elgtis taip saivališkai, kaip po pereito karo. Kita, revoliucija nėra jau naujiena ir ne-
taip lengva sukelti žmones prieš ją.

Amerika džiaugiasi atomine bombomis. Ji turi didelį laivyną ir daug orlaivių. Turi daug jėgų namie.

Iš kitos pusės, ekspertai sako, kad SSRS išsluotų amerikiečius iš Europos bėgyje kelių savaitių.

Amerika negali daug tikėtis iš Anglijos, Francijos ir Italijos. Jeigu jau būtų einama į tokį karą, Francijos ir Italijos darbo žmonės neturėtų ūpo kariauti, kad sustvirtinti Amerikos kapitalistų jungą pasaulyje.

Kinija rasi dar greičiau suklupty, tai yra, Čiangkaišekas būtų sumuštas. Jam ir dabar pranašaujamas galas už metų ar greičiau.

Reikia atminti, kad Indonezijos, Indokinijos, Burmos ir daugelio kitų kolonijų žmonės sustiprintą kovą pasi-
liuosavimui.

Nagrinėjant pasaulinę platformą, mes galime matyti (Nukelta ant 8 pusl.)

ŠYPSENOS

Dar Yra Laiko

Vizitorius: — Ar saugu leistis į šią kasyklą? Mane baimė ima.

Angliakasy: — Nebijok, Virvės garantuotos ant 12 mėnesių, o 12 mėnesių sueis tik rytoj.

Neapsimokėjo

Motina: — Kodėl tu neatėjai paš mane pasakyti, kada tave apmėtė akmenimis tas išdykėlis, o vietoj to tu mėtė akmenis atgal į jį?

Juozukas: — Kokia iš to nauda būtų buvus? Mama nepataikytum į garažo šoną.

Kur Slepti

Antanas: — Atrodė, kad nesudaro skirtumo, kur aš slepiu savo pinigus: mano misus suranda juos visur.

Jurgis: — Kodėl nepadarviti taip, kaip aš? Aš pade-
du mano pinigus į mezginių pintinę, o viršun uždedu savo kiauras pančiakas.

Saugokit Sveikata

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.,
Newark, N. J

Skilvio bei žarnos Opa

Daug vargo turi žmonės su viduriais. Kitam tik retkarčiais užėina koks nemalimas, o kitus beveik nuolat vargina prarūgę viduriai. Daugelis dasivaro net ligi opų.

Opa, "ulcer", pasitaiko žemutinėje skilvio dalyje arba ir pradžioje žarnos. Bet opų gali atsirasti ir bet kur žarnose, ypač žemutinėje, išėinamojoje.

Skilvio bei žarnos opa neatsiranda tuč tuojau ant greitųjų, be niekur nieko. Per metų metus jau esti viduriai sukliūrę, per daug turi hidrochlorinės rūkšties, per daug rūgimo, dujų. Viduriai dažnai esti iškelti, kartėlis ėda, raugulys gerkle ir po krūtine graužia, vidurius paskauda, valgyt nesinori, visam silpna jaučiasi.

Nervuoti, ūpingi, greito temperamento žmonės greičiau gauna vidurių opą, ypač jei tenka nuolatai kėsti koki nervų įtempimą, baimę, nerimastį, naminę fiesantaiką, netikusį darbą. Negalinti doriai prisitaikyti prie aplinkos ir šaltai reaguoti į ją neurotikai ir psichoneurotikai turi ypatingo palinkimo.

Zinoma, čia blogojon pusėn nusveria ir netikės, negyvas, sugadintas maistas, stoka jame pačių esmingųjų mitybos dėsnų, ypač vitaminių, mineralų ir proteinų.

Visų svarbiausias čia klausimas, kas daryt, kaip gydytis, kaip prašalint opą. Gal geriausia ją išpaut, operaciją padaryt? Tai daug priklauso nuo aplinkybių. Vietos gydytojas tegul tai išsprendžia.

Kai bet kieno viduriai beveikia gerai tūlą laiką, reikia nedelsti, nelaukti, kol jie galūtinai prarūgę ir kol tos rūkštys net ir opą pragrauša.

Nevartok cukraus, saldainių ir išdailintų skrobų, chemiškai (dujomis) baltintųjų miltų patiekalų. Jie diena rūgimą. Nevartok ir labai šurkščių, rupių, sunkiai sukrantomųjų valgių, taipgi kopūstų, burokų ir kopūstų šeimos daržovių.

Visa ką labai gerai ir rūpestingai kramtyk, sunkią nuryk, o rupieną palik ant lėkštės.

Negerk labai šaltų gėrimų ir nevalgyk labai šaltų valgių. Nevartok ir labai karštų daiktų, nes jie ilgaiui pradegina net ir opą. Nevartok deginančių, erzinančių prie-

Kai kam 1930 metai jau čia. Štai G. Wong šeima ant gatvės su visais rakandais. Vėliau 35 kaimynai sunėšė jo daiktus atgal. Tūkstančiams torontiečių grumoja toks likimas. Pagerėjimo kol kas dar nesimato.

ALDLD Reikalai

Viduramžių Istorija

Šių metų mūsų knyga — "Viduramžių Istorija" jau atspausdinta ir ji yra apdorama. Knyga yra 304 puslapių, turi virš 80 žemlapių, paveikslų ir piešinių. Tai labai svarbi knyga, kokios jau senai reikėjo. Kas ją perskaitys, tas susipažins su visų didžiųjų ir mažesnių valstybių istorija, jam bus daug lengviau suprantama ir šių dienų paini pasaulinė politika.

Kaip tik knygą gausime, tuojau siuntinėsimė kuopom ir pavieniams nariams. Lietuviai, kurie nepriklauso prie Lietuvos Literatūros Draugijos, tai privalėtų prisirašyti. Kurie dabar įstos, pasimokės \$1.50, tai gaus šią taip svarbią knygą.

Aukos Knygų Reikalams

Šios knygos ir žurnalo "Sviesos" leidimas pareikalavo daug pinigų. Viskas labai pabrango. Draugijos Centro Komitetas išsiuntinėjo visoms kuopoms laiškus

ir aukų parinkimui blankas. valgių — pipirų, muštardos, garsvyčių, labai riebių spingintų, kepintų valgių.

Pienas ir grietinė — pamatinė dieta. Valgyk dažnai, kad ir po truputį. Ožkos pienas labai geras daiktas. Gerai yra pervalgyt ir nakčia išbudus. Neduok "viduriams pasilsėti", nes tada daug rūkščių susidaro ir jos neturi ko daryt, neturi maisto. Būtinai, būtinai imk daugmeningų vitaminų ir kokių priešrūkštinių miltelių bei tablečių. Visiškai nerūkyk ir negerk degtinės. Išvažiuk ramion vieton. Pilvą laikyk šiltai. Gydytojai duoda ir hormonų ir įčirškimus.

Mūsų Draugija remia demokratinį, pažangų judėjimą. Kiekvieną metų ji surenka tiems reikalams ir darbinikiškai spaudai labai daug pinigų. Centro Komitetas mano, kad bent kartą į metus visi Draugijos nariai ir simpatikai privalo pagal išgalę paaukoti ir Draugijos reikalams. Pastaruoju laiku sekamai gavome aukų:

LLD 118 Kp., Detroit, per A. Varneckienę \$86. Pelnas nuo išvažiavimo \$76. Po \$1 aukavo: D. Reveckas, A. Reveckienė, P. Biržinis ir A. Varneckienė. Tai labai didelė ir nuoširdi auka.

LLD 218 Kp. Scottville, per L. Stakenas \$12.50. Aukavo sekamai: iš kuopos išdo \$5. Po \$1: L. Stakenas, M. Stakenas, B. Stakenas, A. Stakenas, J. Kasparas, J. Puodžiūnas, F. Žukas ir M. Lagunet 50 centų.

ELD 51 Kp., Burton-Midfield, per J. Rubas \$10. Tai jau antra tokia auka nuo Ohio lietuvių fermerių kuopos.

A. M. Metelionis, Detroit, aukavo \$5. Šis draugas pirmiau Draugijos suvažiavimą sveikino su \$10 auka.

P. J. Martinkus, Pittsburgh apylinkė, prisiuntė aukų \$3.50. Aukavo sekamai: M. Yanavicienė, J. Kubeckienė ir P. J. Martinkus po \$1 ir A. Medeikis 50 centų.

K. A. Meškauskas, Palmyra, pasimokėjo už du metus pavienio nario duokles ir paaukavo \$2.

J. P. Čepulis ir J. Pakush, Southbury, pasi m o k ė j o duokles ir po \$1 abu paaukavo.

K. Plačenis, Toledo, prisiuntė kuopos duokles ir Draugijos reikalams paaukavo \$1.50.

— Visiems aukavusiems ta-

riame širdingai ačiū! Pasitikime, kad visi ir visos draugės ir draugai nuoširdžiai parems Draugijos knygų fondą ir parinks ant blankų aukų.

Dalyvaukite Balsavimuose Pasidarbuokite Mūsų Spaudai ir Centrai

Siemet renkame Draugijos vadovybę dėl būsimų dviejų metų — 1948 ir 1949. Centro Komitetas susideda iš septynių narių. Kandidatų yra 9. Alternatų išrenkama 4, kandidatų yra 7. Reiškia, į Centro Komitetą kiekvienas narys gali balsuoti už 7 kandidatus, kurie jo supratimu geriausi iš devynių, o į alternatus už keturis.

Visi kandidatai yra nuoširdūs ir geri draugai ir draugės, kurie palaiko kandidatūrą, nes sutinka Draugijai darbuoti, jei bus išrinkti.

Balsavimai prasidėjo su spalio mėnesio pradžia ir baigiasi su gruodžio pradžia. Balsavimų blankos į centrą reikalinga gražinti ne vėliau 10 d. gruodžio, kad būtų laiko pirm Naujų Metų balsus suskaityti, atlaikyti naujo Centro Komiteto posėdį ir pasirengti darbams su pradžia 1948 metų. Kandidatais yra:

Kandidatai į Centro Komitetą

- Antanas Bimba** narys 1 kp., Brooklyn, N. Y.
- D. M. Solomskas** narys 1 kp., Brooklyn, N. Y.
- Dr. J. J. Kaškiaučius** narys 5 kp., Newark, N. J.
- Stepanė Sasna** narė 81 kp., Brooklyn, N. Y.
- Eva Mizara** narė 1 kp., Brooklyn, N. Y.
- Vincas Tauras** narys 1 kp., Brooklyn, N. Y.
- Jurgis Kuraitis** narys 1 kp., Brooklyn, N. Y.
- V. J. Senkevičius** narys 1 kp., Brooklyn, N. Y.
- Ignas Bėčis** narys 5 kp., Newark, N. J.

Kandidatai į Alternatus

- Povilas Bėčis** narys 72 kp., Gt. Neck, N. Y.
- Povilas Janiūnas** narys 212 kp., Bayonne, N.J.
- Jurgis Stasiukaitis** narys 77 kp., Cliffside, N. J.
- V. J. Valley** narys 27 kp., New Britain,

Geo. Jamisonas narys 67 kp., Livingston

Petras Taras narys 54 kp., Elizabeth, N. J.

J. J. Mockaitis narys 63 kp., Bridgeport.

Pasidarbuokite Mūsų Spaudai ir Centrai

Su spalio pradžia dienraščiai Laisvė ir Vilnis pradėjo vaju už gavimą naujų skaitytojų ir atnaujinimą išsibalgusių prenumeratų. Mūsų Draugijos kuopų ir narių pareiga energingai darbuotis šiame vajuje. Kartu reikia stengtis gauti ir naujų narių į LL Draugiją. Nauji nariai, kurie stos dabar ir nenorės 1947 metų literatūros, tai jų duokles priskaitysime už 1948 metus.

Liaudies Balso, kanadiečių savitraščio, minime 15-kos metų gyvenimo sukaktį. Tai didelis reiškinys ne vien Kanados demokratinį lietuvių gyvenime, bet ir Jungtinių Valstijų. Džiaugėmės mes, kada kanadiečiai pradėjo leisti savo laikraštį, padėjome jiems pagal išgalę, nepamirškime ir jubiliejaus proga paaukoti pagal išgalę ir gauti skaitytojų.

Dienraštis Laisvė ir mūsų demokratinį organizacijų centrai stengiasi įsigyti naują ir patogų namą. Namas bus ne vien Brooklyno, bet visų demokratinį Amerikos lietuvių kultūrinis centras. Namas geras, tvirtas, gražus, bet jo nupirkimas ir įrengimas reikalauja nemažiau \$150,000. Aišku, kad šią sumą negali vien Brooklyno lietuviai sukelti. Pagalba reikalinga ir kitų miestų.

Pasipirkite šerų, šėro kainą \$25, galima pirkti kiek tik išgali. Paskolinkite pinigų. Jūsų taupiniai įdėti, kaip į šėrus, taip į paskolą nežus, jie yra užtikrinti ir reikalui prisėjus gausite atgal.

Kultūrinis Centras bus kartu ir Lietuvos Literatūros Draugijos centras. Padėkite įsigyti šį namą.

D. M. Solomskas, 46 Ten Eyck St. Brooklyn, 6, N. Y.

LAKE SUCCESS. — Kanada palaiko Palestinos padalinimą į žydų ir arabų valstybes.

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMĖJ!
STOKITE Į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas \$19,000.00
Turi 11 Kuopų Kanadoje
Pašalpos Išmokėta Virš \$55,000
Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 į Savaitę
Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00
Duoklės: 35 ct. Rd \$1.10 į Mėnesį.
Dėl Informacijų Kreipkitės:
J. Keveža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Broliškuji Parama T

L. J.

Į Lietuvos traktorių stju-laiku atv traktorių g vikšriniai t Sios maš tarp Kauno dainių, Jo MTS.

Kaunas. mykloje suc jas konserv konservuoj buoliai, ag Cechui įren bą suteikė l kų konserv Odesos ga matinės s dėžučių dar syti, taip p Leningrado tija gatavų

Lietuvos ko gamyklo nės "Mech statybos ga rengimų pa "Kenos", lutės" lentr ti 3 nauji į tyti kreizai.

Klaipėda. speciali Ch remonto g baigė kap elektros sto toriaus rėm

Vilnius. ir radijo "Elfa" visu sudėtingas piauiti ir t.t nos, Baltaru įmonių. Jos terminais jau pradėjo

Tauragė. dienomis ši iš brolišku 10 naujų st

OTTAWA ing dieną K mušta 49 a

*****

*****

*****

*****
Puikiai

Broliškujų Respublikų Parama Tarybų Lietuvai

L. Leviniene

Į Lietuvos TSR mašinų-traktorių stotis paskutiniuoju laiku atvežta iš Charkovo traktorių gamyklos 24 nauji vikšriniai traktoriai.

Šios mašinos paskirstytos tarp Kauno, Mažeikių, Kėdainių, Joniškio apskričių MTS.

Kaunas. "Sodybos" gamykloje suorganizuotas naujas konservų cechus, kur bus konservuojamos slyvos, obuoliai, agurkai ir grybai. Cechui įrengti didelę pagalbą suteikė broliškujų respublikų konservų gamyklos. Iš Odesos gauta pusiau automatinės staklės konservų dėžučių dangteliams užtaisyti, taip pat iš Odesos ir Leningrado gauta didelė partija gatavų dangtelių.

Lietuvos respublikos miško gamyklos gavo iš Tiumenės "Mechaniko" mašinų statybos gamyklos naują įrengimų partiją.

"Kenos", "Liepos" ir "Silutės" lentpiuvėse bus įrengti 3 nauji pabėgiamieji piasutytiniai kreizai.

Klaipėda. Siomis dienomis speciali Charkovo turbinų remonto gamyklos brigada baigė kapitalinį Klaipėdos elektros stoties turbogeneratoriaus remontą.

Vilnius. Elektro varyklių ir radijo imtuvų fabrikas "Elfa" visus savo įrengimus: sudėtingas stakles metalui piauoti ir t.t. gavo iš Ukrainos, Baltarusijos ir Altajaus imonių. Jos buvo suglaustais terminais sumontuotos ir jau pradėjo veikti.

Tauragė. Pastarosio mėnesio dienomis šilalės MTS gavo iš broliškujų respublikų apie 10 naujų staklių.

OTTAWA. — Thanksgiving dieną Kanadoj buvo užmušta 49 asmenys.

LIETUVOS TSR SOSTINE VILNIUS PAVEIKSLUOSE:

Centrinė Vilniaus gatvė — Gedimino gatvė.

Kuršių Užtėkis

J. Petrauskas

Gražiausia Lietuvos pajūrio vieta — tai Neringa. Ilgas siauras pusiasalis, iš vienos pusės Baltijos jūros, iš kitos — Kuršių marių skalaujamas, tęsiasi nuo Klaipėdos iki pat kranto, kur susilieja Rytprūsių žemė. Šios siauros juostos Lietuvos respublikai priklauso 50 km.

Neringa susidarė iš smilčių, kurias Baltijos jūros bangos per ilgus amžius sunesė. Dėl to Neringos paviršius yra perdėm kalnuotas ir vietomis atrodo, tarytum čia ne žemė, o ištisi balti smilčių pusynai, kurie primena Sacharos dykumas. Didelė pusiasalio dalis yra kultivuota ir jo kalnagūbriai yra apaugę skurdiomis pušaitėmis. O vietomis, rytiniame Neringos pakrastyje, kur kalnų šlaitai pavirsta lyguma žydi gėlės. Ir čia, tarytum aozės, Kuršių marių pakrantėje, išaugo žvejų sodybijos su dailiais namukais ir smailiais bažnytelių bokštais. Tokių oazių

yra: Juodkrantė, Pervalka, Preila ir Nyda. Tai yra daugiausia žvejų gyvenamos sodybos. Iš mažų žvejų kaimelių ilgainiui išaugo miesteliai: Juodkrantė ir Nida. Vasaros metu šios vietovės gausiai lankomos vasarotojų. Smiltingosios kopos, ramiosios Kuršių marės, ošiančios Baltijos vilnys suteikia žavingą vasarotojams poilsį.

Į tą kraštą, pilną žavingumo ir jūros romantikos mes plaukiame motorlaiviu į Neringos krantą ir keliamės ant kopų, kurios čia staigiai kyla į viršų. Prieš akis atsiveria didingas reginys: iš kairės nusitęsia ūkanose pasinėrusi mėlynoji Baltija, girdisi, kaip ji monotoniškai užia, o priekyje už melsvosios Kuršių marių juostos išbarstyti Klaipėdos miesto raudoni ir pilki namai. Aukščiausioje Neringos vietoje vokiečiai buvo įrengę savo lauko tvirtoves — "orlikonus". Iš čia jie apšaudė puolančius Klaipėdą tarybinius dalinius. Gūdu šioje kalnų dykumoje: milžiniškos priešų patrankos sudaro nykų vaizdą — nebegalima atpažinti "orlikonų" pozicijų; didžiuliai patrankų vamzdžiai yra susukti, o jų korpusai sugriuvę milžiniškose duobėse, kurias išrausė tarybinės aviacijos bombos. Ir šitose dykvietėse, kur baigiasi žemės riba ir prasideda neaprepiami vandens plotai, dinga Baltija, kuri, tarytum, gieda tarybiniam ginklui šlovės giesmę. Greitai mes paliekame didžiųjų kautynių vietą ir vėl supamės ant ramaus Kuršių marių vandens ploto.

Po trumpos kelionės sužvilga Juodkrantės vilos. Daugelis namų yra vokiečių apiplėšti. Nežiūrint šito, Juodkrantėje kuriasi naujas

gyvenimas. Įsikūręs žvejų punktas aktyviai pradėjo žvejybą mariose. Iš Klaipėdos čia atplaukia apsigyvent kasdien vis nauji žvejai, o Zaniauskienė ir Dargienė atvyko su šeimomis.

— Čia yra daug pelningiau dirbti, — pasakoja Dargienė. — Klaipėdos žuvų kombinatas besikuriantiems žvejams daug padeda: gerai

sišon, keleivi, žiūrėkis naikinimo ranką! Keleri metai pirm to čia sodnai žydėjo Grįčiose dori kaimiečiai ramiai sau gyveno, Kaime, kur nuo miško lig jūros kranto sau tęsė. . . O dabar ką matai? Vien tyrą tyrilaukio smėlį. . .

Maža beliko Kuršių gyvenotojų Neringoje. Ilgametė vokiečių okupacija galutinai juos išblaškė. Pervalkoje pasilikę iš viso aštuonios šeimos (37 žmonės).

Miko Bastikio šalandą pažįsta visi Kuršių marių žvejai. Rytmetį, vos saulei patekęs, Naglio įlankoje suspaš iškeltomis būrėmis šalandą, tai ji slenka į Preilos įlanką, kur, seno žvejo prityrimu Bastikis jaučia esant daugiau žuvies. Jis gerai pažįsta Kuršių mares ir jas

mušs moka už pagautą žuvį, o be to gauname nemažą kiekį pramoninių prekių.

Pakeliui į Preilą mes matome kaip atplaukia žvejai.

Po trumpos kelionės mariose iš ūkanų išsineria Pervalkos švityras. Pervalka yra žvejų kaimas. Šio kaimo žvejai būdami jūroje kovoj su audromis, o pusiasalyje su smėliu, kuris audros metu, keliaudamas iš vakarų į rytus gresė kaimo užpustymui. Aštuonioliktame ir devynioliktame šimtmečiuose per šimtą penkiasdešimt metų keliaujančios kopos Neringoje užpylė septynis kaimus: Letenvaldę, Kunę, Preedę, Naująją Pilkopą, Karvaičius, Nagilius ir Senuosius Nagilius.

Karvaičiuose prieš šimtą septynis dešimt metų gimė garsusis pirmųjų prūsų lietuvių kalbos žinovas, dainų rinkėjas ir rašytojas Liudvikas Gediminas Rėza. Gimė jis vargingoje žvejo šeimoje. Liko našlaitis dar vaiku būdamas, o patekęs giminėms, turėjo žąsis ganyti. Vėliau jis išėjo mokslus ir buvo Karaliaučiaus universiteto profesorius. Tačiau Rėza nepamiršo Karvaičių — savo gimtinės, kurią palengva užpylė smėlis. Tragiška šio kaimo likimą Rėza apdainuoja viename savo eilėraštyje "Nugrimzdes kaimas":

— Kai aš nors vieną dieną neišplauksiu, man neramu darosi. Sėdėdamas šalandoje su pypke burnoje Bastikis pasakoja apie jūrą, jos neišpasakytą grožį ir neišaiškinamą galią, kuri traukia žveją jūros gilumon. O kai mes artėjome su šalandą prie kranto senas žvejas tarytum suakmenėjo negyvoje pozijoje. Nuo kranto pusės mes išgirdome vėjo atneštus dainos posmus:

Žvejų mergelė, pajuodakėlė,
Nemok trijų darbėlių,
Nemok ji austi, nei plonai verpti,
Nei staklužės taisyti,
Laive ji sėdi, laisvu liūliuoja,
Laivo šniūrus šniūruoja,
Juo puč vėjelis, juo lig laivelis,
Linksma mūsų mergytė. . .
(Bus daugiau)

Lietuviška Valgykla
Union Coffee Shop
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

LIETUVISKAS VIESBUTIS
Roosevelt Hotel
655 Main St., Winnipeg, Man.
Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas,
Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynei,
Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

Lietuvis Barberis
STAG BARBER SHOP
640 Main St., Winnipeg
Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas,
Pagal Asmens Pareikavimus.
Kviečiu Persitikrinti
P. Motiejunas, Savininkas

MONTREALO ŽINIOS

Liaudies Balso Vajus

Jau sukako penkiolika metų, kai Kanados lietuviai išvydo pirmą numerį Liaudies Balso, tuo kartu vadınamo Darbininkų Žodžiu. Kiek tai buvo džiaugsmo. . . Lietuviškas laikraštis ir dar progresyvis. Viena kopija perėidavo iš rankų į rankas, ir kol sugrįždavo į savininko rankas, būdavo tik skutai. Ir šia proga prisiminę tą džiaugsmą, kurį šis laikraštis teikė per penkiolika metų, Montrealo progresyviai lietuviai, kurie nuo pat pirmų dienų yra daug pasidarbavę ir pasiaukavę, rengiasi tinkamai pasirodyti. Į Literatūros Dr-jos 47 ir 137 kuopų šaukiamą susirinkimą, spalį 10 d., Pt. St. Charles salėje, gausi atsilankė ir su dideliu entuziazmu daugelis sutiko pasidarbuoti Liaudies Balso naudai.

Nuo spalio 15 d. prasidėjo vaju. Kad pasckmingiau pravesiti vaju, tapo išrinktas komitetas, į kurį įėjo sekanti draugai-gės: J. Vilkelis, E. Juraitienė, K. Liokaitienė, J. Mikaliunas ir J. Petrauskas.

Į vadininkų eiles įstojo darbščios ir energingos vadininkės: **T. Taruškiene**, perėitų metų geriausia Montrealo vadininkė, **E. Dovelkiete**, — abi iš Verdun distrikto, **E. Skardžiuvienė** — iš Pt. St. Charles, **P. Kistefienė** — iš Frontenac, **E. Juškevičaitė** — iš Maisonneuve, ir vienas vyras, **M. Spaičys**, iš vidurio miesto.

Šie vadininkai apsiėmė atlikti didelę darbą, kuris reikalauja daug energijos ir pasiaukavimo. Jiems prisieis aplankyti bent po keliasdešimt lietuvių šeimų, kad pakalbinti Liaudies Balsą atsinaujinti arba užsprendumruoti. Tas ima daug laiko, ypatingai kai prisieina važinėti strytkariais. Kad jiems pagelbėjus, prašomi visi kada užkalbinti be ilgo delsimo užsirašyti ar atsinaujinti šį vienintelį lietuvių laikraštį Kanadoje ir tinkamai jį paremti.

Į užbaigą šio jubiliejinio vaju bus surucostas didelis koncertas lapkričio 30 d., Čekoslovakų salėje. Į koncertą atvyksta pasižymėjusios dainininkės iš Čikagos, **K. Abe-**

kienė ir **A. Kenstavičienė**. Daugiau žinių apie koncerto programą tilps vėliaus korespondencijose ir pranešimuose iš Montrealo.

Pasimirė

Spalio 9 d. pasimirė Vytaute kluibo pašalpinės dr-jos narys, **Kazimieras Zalenikas**, sulaukęs 70 metų amžiaus. Gyveno 6778 — 3rd Ave., Rosemount. Palaidotas spalio 13 d.

Areštavo Organizatorių

Didžiulė Canada Packers skerdykla, Wilsil ir Modern Packers, po trijų savaičių streiko, spalio 10., tapo atidarytos. Kompanija įvairiais būdais gauda darbininkus, važinėjant po stubas su automobiliais, ir skebams moka aukštas kainas, bet vis-vien nesiseka. Pirmose dienose te-gavo vos devynius skebus. Į kompanijos pagalbą atėjo policija: areštavo streiko vadą, **Romeo Mathieu**, bet nesuradę tinkamo apkaltinimo, paleido. Vėliaus tapo uždrausta pikietuoti ir visus pikietininkus policija su lazdomis išvaikė.

Teko kalbėti su vienu aktyviu lietuviu streikierium. Jis pasakojo, kad darbininkai gerai laikosi ir streiką tikisi laimėti. Yra penkiolika lietuvių streikierių ir apart vieno streiklaužio, kurį bosai suvyliojo, visi kiti vien-ingai laikosi.

Policiją Apmėtė Kiaušiniais

Streikuoja Grover Mills (mezgimo) dirbtuvė ant Parthenais St. Spalio 10 streikieriai demonstravo. Atvysi policija norėjo streikierius išvaikyti, bet gavo po žalią kiaušinį nuo streikierių. Policija areštavo keturius asmenis, kiaušinių mėtytojus.

Streikuoja Keturiolika Batų Dirbtuvių

1,000 batų dirbtuvių darbininkų išėjo į streiką reikalaudami pakelti algas po 20 centų į valandą, 40 valandų

darbo savaitės, dvi apmoka mokamas savaitės atostogų ir pripažinti uniją. Kvebeko valdžia atėjo į kompanijų pagalbą ir paskelbė streiką esant nelegaliu. Kompanijos šaukia darbininkus grįžti į darbą.

Policijos Bėdos su Turkais

Į Montrealą yra atvykęs Turkijos laivas S.S. Bakir. Trys to laivo darbininkai išsigėrė susivaidyjo viename viešnameje ant St. Catherine St. Atvykusi policija neramius svečius norėjo išsi-vežti, bet smarkūs turkai nenorėjo savo laisvės prarasti ir išsitraukę peilius supiaustė du policininkus ir vieną pašalinį asmenį, kuris bandė policijai padėti.

Visi trys sužeisti buvo nuvežti į ligoninę. Du turkai pabėgo, bet vienas pakiuvo į policijos rankas ir mažai jam yra vilties pabėgti. Dėl daugelio įvairių tarptautinių formalumų, policija nedrįso ieškoti kitų dviejų nusikaltėlių ant laivo, kurie džiaugiasi pasprukę iš kanadiškos policijos rankų.

Pasiškinimas

Vienoj korespondencijoje iš Montrealo buvo parašyta, kad vienose vestuvėse užsi-nuodijo 35 asmenys nuo su-gedusios mėsos. Yra asme-nų, kurie mano, kad tai įvyko J. Vekterio ir S. Čičins-kaitės vestuvėse. Tas įvykis įvyko kitataučių vestuvėse, ne lietuvių.

Reporteris

SAKO MATE HITLERI, IEVĄ NUSIZUDZIESIUS

NURENBERG. — Arthur Axmann, Hitlerio jaunimo vadas, pasakoja, kad jis matė Hitlerį ir Ievą nusizudziusius prieš raudonarmiečių paėmimą Berlyno.

Hitleris nusizudęs revolve-riu, o Ieva nuodais. Jis pa-dėjęs sudeginti.

Gioringas ir Himleris ap-leidę Hitlerį ir už tai jis la-bai keikęs juos.

LABAI PANASI SITUACIJA

(Atkelta nuo 5 pusl.)

ti, kad Jungtinėms Valsti-joms nėra galimybės tikėtis daug talkos. Priešingų jėgų visur gali būti.

Patys britai dabar jau vargsta, o kitas karas juos visai parbloktų. Tą žino pa-tys britai. Ir jie neturėtų no-ro kariauti dėl Amerikos ka-pitalizmo viešpatavimo pa-saulyje.

Aplamaf imant, kam dabar norėtusi kariauti, kad už-karti ant žmonių sprando to-kius dykaduonus, kaip Lie-tuvoj buvo smetonininkai, Lenkijoje pilsudkininkai, Ju-goslavijoje karalaičiai ir t.t. Europos šalių industrialistai daugumoje buvo su naeiais, kurie tiek žalos pridarė žmo-nėms.

Atrodo, kad kapitalas ir šiuo kartu bus bejėgis at-gauti tą, ką jis pralaimėjo per karą. Žmonių padaryta pažanga turės būti pripažinta ne tik de facto, bet ir de jure.

Tel.: BElairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant seštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turi savo ligoninę, egzaminuoja ir gyda įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays). Vytauto Klube ir M.L.S. ir D.F.D. nariams papiginta kaina.

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akuščijos

5537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v. Namų — AM 9324 ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIEUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE. (Ant Frontenac Kampo)

NAUJAI ATIDARYTA DRABUŽIŲ VALYKLA

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome vyriškus ir moteriškus drabužius — Taipgi sutaisome ir audašome Išvalom ir sutaisom (Drex) reinkautus; Valome ir kilimus (Carpets), kanapas (Chesterfield), langtieses (Curtains), antklodes ir t.t.

Darbas atliekamas puikiai, garantuotas. Geras patarnavimas

Paimame iš namų ir pristatomė atgal

Telefonas: YOrk 0222

WINDSOR DRY CLENERS & DYERS CO. LTD. 1205 CHURCH AVE. — VERDUN, QUE. Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keičtą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame propečių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk-5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager.

Nr. 836

Laiškas Braz...

Raš...

Daugelį metų galioj Brazilijos jo uždarbmas ir ko... Tai tryšmai, kurių joj gyven atsakyti. Daugurį Brazilijveža, tai i met irūks... j gerai u ra. Zinoma ją juodųj nebeveža Bet dar g senukų, k gais atve pasakoja apie tų la Idomu si šių die tų laikų. negrai bu pas feoda tacių sa pat buvon tokių pat mas tik atveži su kaip lais socialėmis Ga pateki jas, tai m teisių. Ni rė. Dva mumis, l jiems bu giau. Vergus ninko tar o mes — ruomenė iš dvaro resni užc nis gyven jo pasid statė gyv Gal bu laikai ma kuomet a krečiau. Kada d darbinink moką už d darbinink skolingas.

Tel. PL. J. M. Kal Atlieku navimus testamei me 20 St. Ja MON

Atvira LIETU Vienintelė Akmenini Motery I nuo 2 J 3963 T

Laiškai iš Brazilijos

Rašo Darbo Pelė

Daugeliui už Brazilijos ribų gal įdomu, kaip gyvena Brazilijos darbininkas: koks jo uždarbis, bendras gyvenimas ir kokie jo namai.

Tai trys pamatiniai klausimai, kurie, be abejo, Brazilijoje gyvenančiam nesunkūs atsakyti.

Dauguma mano, kad jeigu Braziliją daug vežė ir darveža, tai ir darbininkų visuomenet trūksta, ir kad atvežtieji gerai uždirba. Bet taip nėra.

Žinoma, šiandien Braziliją juodųjų vergų iš Afrikos nebeveža ir nepardavinėja. Bet dar galima sutikti negrų senukų, kurie yra sūnūs vergais atvežtų afrikiečių. Jie pasakoja šurpius dalykus apie tų laikų gyvenimą.

Įdomu žinoti, kuo skiriasi šių dienų gyvenimas nuo tų laikų. Tais laikais Afrikos negrai buvo vežami darbams pas feodalistus, kavos plantacijų savininkus. Mes taip pat buvome atvežti dirbti ant tokių pat plantacijų. Skirtumas tik tas, kad jie buvo atvežti supancioti, o mes kaip laisvi darbininkai, su socialėmis teisėmis. Bet kada patekome į tas plantacijas, tai mes nebeturėjome tų teisių. Niekas mūsų neužtūrė. Dvarininkai ėgėsi su mumis, kaip norėjo, kaip jiems buvo geriau ar patogiau.

Vergus saugodavo dvarininko tarnai su nagaikomis, o mes — gerai ginkluotos kariuomenės, kad nepabėgtume iš dvaro į miestus, kur geresni uždarbiai, žmoniškesnis gyvenimas. Kurie nenorėjo pasiduoti vergijai, tie statė gyvybę į pavojų.

Gal bus aiškiau, kaip šie laikai mažai skiriasi nuo anų, kuomet aš papsakosiu konkrečiau.

Kada dvarininkas gauna darbininką, jis mažai jam apmoka už darbą. Jis nori, kad darbininkas visada būtų jam skolingas. Tada jisai žino,

kad darbininkas nepabėgs iš jo dvaro.

Darbininko gyvenimas visai varžomas. Dvidešimt pirmą valandą muša varpa, kad jau turi eiti gulti. Tada dvare negali būti nei vienos gyvos dūšios: nei smarkaus kalbėjimo, nei vienos lempučių. Ryte, 5 valandą, vėl varpas skamba, kad jau reikia keltis. 6 valandą tas pats varpas ragina į darbą. Taip tai gyvena naujas emigrantas.

Uždarbis menkas. Sunkiai pragyveni. Veik visą savaitę turi pirkti dvaro krautuvių arba artimesniame mieste tely buožės nurodyto krautuvių. Daugumoje dvarų alga mokama kas 20 dienų. Javų, kaip ryžių, pupelių ar kukurūzų, tarp kavos medelių, mažai tegalima pasodinti. Vienas darbininkas į mėnesį apkaupia vos 3.000 medelių. Už 1.000 medelių, už prižiūrėjimą jų visus metus, moka tik tai 500 kruzeirų. Mėnesiui bus arti 150 kruzeirų. O geri batai dėl darbo kainuoja 180 kruzeirų. Ryžių maišas taip pat 180 kruzeirų.

Namai darbininkams labai prasti, be lubų, grindų ir stiklinių langų. Taipgi nėra elektros šviesos. Namai daugiausiai plytiniai. Mediniuose dar blogiau, nes labai karšta vasarą.

Tai taip skursta Brazilijos lauko darbininkai prie užsilikusiu feodalistinių sąlygų.

Kitu kartu pakalbėsime apie kurio nors kito darbininko gyvenimą Brazilijoje. Soa Paulo, 1947-X-5.

Rochester, N. Y.

Sekminga Vakariene

Rugsėjo 27 dieną Gedimino svetainėje įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 11 kuopos vakariene. Publikos buvo daugiau negu kada pirmiau šios kuopos vakariene. Daugelis buvo iš neprigulinčių prie LDS. Vakariene gyry visi. Bet ir buvo skaniai pagaminta.

Vakariene gamintojomis buvo K. Andrašunienė, A. Lekavičienė, M. Trilikauskienė, K. Zemaitienė. Ant stalių išnešiojo H. Stančikienė ir O. Vilimaitienė. Aly leido J. Vilkaitis ir J. Stančikas. Baro čekius pardavinėjo J. Vilimaitis. Parengimo komisiją sudarė pirm. P. Bugailiškis, vicepirmininkė A. Lekavičienė, organizatorius P. Andrašunas, užrašų raštininkas Stančikas ir izdo globėjas G. Daukas.

Minimi valdybos nariai buvo išrinkti 1946 metų pabaigoje ir buvo pasidarę planą paruošti tris parengimus 1947 metais. Užsibrėžtą planą įvykdė su dviem vakarieniėmis ir pikniku. Minimi parengimai davė kuopai \$224 uždarbio.

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld's
 Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
 Kalba Lietuviškai
 Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus
 4539 PARK AVE.
 Montreal, Que.

Tel.: PL. 1871 Room 405, 132 James St. W. Montreal 1, Que.
Albertas J. Norkeliunas
 (General Insurance)
 Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudose šakose. Pildau valdiškas blankas, affidavitus ir tt.
 — Nuolatinis Patarnavimas —

Nusipirkite Sau Namus
 VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE
 Parduodame Visokios Rūšies Namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rių flatų ir t. t.)
 — Arba —
 Jei norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.
 — Mes Taipgi Parduodame —
 Visokios rūšies biznis, kaip: grosernes su alum, hotelius, restaurantus, saldinių ir cigarų krautuves ir tt.
Verdun Realities Co., Inc.
 4843 Verdun Ave., Verdun. Tel. YOrk 3264
 Victor L. Trudeau, Manager.
 Matykite mūsų atstovą: William Senkus, 785 — 3rd Ave., Verdun. YOrk 0288

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947 Advokatas
J. M. Rosenfeldas
 Kalba Lietuviškai
 Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
 20 St. James St. E. Kamb 26 MONTREAL, QUE.

Atvira Dieną ir Naktį
LIETUVIŠKA PIRTIS
 Vienintelė tos rūšies Montreale Akmeninio Apšildymo Sistema Moterų Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M. 3963 COLONIAL AVE. Tel. PL. 0094

Komisija verta pagyrimo už pasidarbavimą. Kartu girtina ir už plano padarymą. Pasirodo, veikime reikia užsibrėžti tam tikras kiekius darbo atlikti.

— o —
Iš Miesto Politikos

Pradžioje lapkričio turėsime miesto rinkimus. Kad turėti teisę balsuoti, tai reikia užsiregistruoti paskirtomis dienomis, kurių yra 4.

Pirmutinėmis dviem dienomis didelis skaičius užsiregistravo. Nedaug ką mažiau, negu 1944 metais prezidento rinkimuose, ir du kartu didesnis, negu paprastais me-

tais. Profesionalai politikieriai pradėjo spėliojimus, ką balsuotojai darys? Už ką balsuos? Tenka palaukti lapkričio 4 dienos.

Rochesterietis

LONDON. — Anglija pardavė Amerikai dar \$120,000,000 aukso, kad įsigyti dolerių, kuriais bus mokama už prekes. Pereitą mėnesį buvo parduota \$80,000,000 vertės aukso.

Pietų Afrika sutinka paskolinti Anglijai \$320,000,000 vertės aukso.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite
Virball Electric, Reg'd
 Lietuvis Elektros Kontraktorius
 Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
 Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
 Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
 Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
 816 Jean Talon, W. Montreal

J. H. BENOIT
 Graborius — Funeral Director
 Nuliūdimo Valandoj — Atsitikime Mirties
 Duoda Geriausį ir priemaniausį Laidotuvių Patarnavimą
 Tel.: AMherst 0694
 2102 Fullum St. Montreal
 Netoli Ontario St. E.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
 Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Irankius, Skalbimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prusus ir Kt.
 Savininkai: J. ADOMONIS ir V. KIELA
 724 MARIN AVE., MONTREAL
 (Netoli St. James ir Atwater kampo)
 Tel.: WI. 1331; Vakaraais ir Sekmdieniais YO. 8028

VICTORIA
 CLEANERS & DYERS CO.
 Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Palmame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintās aptarnavimas. Klauskite informacijų:
 Savininkai:
 J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas ir A. Majauskas
 Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
 2830 ALLARD ST., Wille Enard, MONTREAL

J. DOVIDAITIS

DIDVYRIS

(Tęsinys)

Vinkšna man nepasakė nė vieno žodžio gal valandą, o gal ir daugiau. Jis visą laiką tik šniokštė parpiu balsu, lyg ir gerklė jam būtų pilna kraujo, o jojo krūtinė puiki, stambi, sveiko vyro krūtinė kilnojosi, kaip pūtuojančios dumplės. Galva buvo panirusi, žiūrėjo jis prieš save į pilko cemento grindis, į kruvinais sukepusiais lašelais aptaškytas nuogas kojas.

— Baisu, kad taip nekalta kankina, — vienu metu aš nė iš šio, nė iš to ištariau.

Vinkšna lėtai kilstelėjo akis ir įsmeigė jas į mane. Kaip dabar atsimentu, jos buvo tokios didžiulės, giedrios ir pilnos neapykantos spindėsio.

— Draugus nori, kad aš išduočiau. Niekada. . .

Vėl patylėjo, žvarbiai al sudamas, paskui lyg šliukstelėjo pasienin, tarytum norėdamas šonu griūti. Aš kilstelėjau kad jam padėčiau. Jis lėtai papurtė galvą, vėl atsitiesė.

— Dvi mūsų vėliavas aš pakabinau, — pasakė jis tolimai ir dusliai, — bet trečiąją man nepavyko. . .

O paskui, po kiek laiko trukusios, niekeno nedrumščiamos tylos, jis vėl prakalbo. Jaučiau, kad buvo su manim nuoširdus, bet tarė žodį po žodžio taip, tarytum ne man kalbėtų, bet būtų budinamas praeities vaizdų, plauktų jie pro jo pavargusių kankinimuose smegenis ir grūdių jį naujiems išmėginimams. Gal būt Vinkšna nuo nesuskaitomų mušimų ir sužalojimų prarado tikrovės pajutimą. Jis nūgrimzdė į prisiminimus, pergyveno juos ir leido man apie juos išgirsti. . .

— Norėjau šiandien gyvent geriau, kaip vakar. O rytoj būčiau norėjęs dar geriau, kaip šiandien. . . Ir iš kur tai buvo pas mane? Kodėl aš mačiau kitaip, kaip visi? Kodėl mano draugai, geri žmonės, bet silpni, bijojo, o aš ne. . .

Jis kairiąją ranką lėtai pakėlė ir prispaudė prie nuogos krūtinės, ten kur buvo širdis.

— Štai kam visą laiką neramu. Ji buvo nepatenkinta, o aš jos klausiau. Klausiau teisingai. Nesvyravau. Neveidmainiavau. Neieškojau lengvesnio, netikro kelio. Ir atėjau iki čia. Ir gerai. . . Neapgvau savęs, nei kitų. . .

Paskui Tomas Vinkšna prispaudė pakaušį, kaklą ir nugarą prie sienos, užsimerkė ir atrodė jis toks pilkas ir nejudantis, kaip ir negyva medžiaga, kurią turėjo už

savęs ir sudarė joje tik tiek iškilusią, nejudrią stovylą.

Galvojau, kad jis dabar taip sėdėdamas ir užmigo, gal būt paskutiniu miegu prieš mirtį. Bet ne. . . Vėl prašneko, nepraverdamas akių, vos ne vos veblendamas lūpomis. Labai negarsiai kalbėjo ir aš palinkau, kad viską girdėčiau. Tarpais jo žodžiai surigždavo, sakiniai trūko, kaip plonutė styga, kartais aš ne viską suprastdavau, nes juk taip mažai žinojau apie šito narsaus žmogaus gyvenimą.

Pirmoji vėliava. . . Tai buvo seniai. Jis dar jaunas, neramių jausmų genamas pabėgo iš dvaro. Kas būtų matęs tada tokį žygį. Pusę metų pradirbti, atsižadėti užmokesnio, palikti visą savo mantą ir išeiti iš ryto, saulei tekant, kur akys veda. Paprastas bernas, įčūlęs su motinos pienu savo rambylikimą, staiga sulaužo užtvartą ir pasuko savo gyvenimo ratą atgal, prieš srovę. . . Miestas. Visą reikia pradėti iš naujo. Miegoti tuščiose pasiūrėse, valgio ieškoti taip, kaip juo rūpinas paukščiai ir žvėrys. Dirbti atsitiktiną darbą, kuris rodosi kad tai aukščiausia laimė. . . Jis įpratė į šitą laisvumą. Buvo begaliniai sunku, nuplyšo, bet ir alkanas jautė išdidumą, nes niekas jo negalėjo priversti kęsti besitesiančias pašaipas arba priešpaudą. Tomas, kada tik pajausdavo prievartą ir nepri-dengtą, žiaurų išnaudojimą — tuoj mesdavo darbą ir ieškojo naujo. Pradžioje miesto pasaulis jį apsvaigino. Jam atrodė, kad čia slepiasi neriboti galimūmų. Juo toliau, juo jis labiau drąsėjo. Jeigu iš pradžios tą kaimietį kiekvienas stumdė ir naudojo, dešimtininkai nuo jo uždario atskaitinėjo tiek, kiek reikėjo jų pagriotoms galvoms, tai toliau Tomas Vinkšna vis įžvalgiau stebėjo aplinką. Jis ėmė ginti savo teises, pradėjo priešintis, kartais net fizine jėga, į smūgį atsakydavo smūgiu. Visas jo likimas susikaupė į jikimą, kas uždarytas narve ir puldinėja prie sienų, ar prie grotų, purto jas, stengiasi išlaužti, kartais pavyksta palenkti kokį nors virbą, bet iš narvo išeiti — ne.

Atėjo Tomui vėliau kraštutinio nuovargio periodas. Jis nuilo. Pasirodė, kad ne šimtas, bet tūkstantis blogybių narpliojo darbininkų kojas ir rankas. Viskas aplinkui buvo prieš juos: valdžia, įstatymas, fabrikantas, prekių kainos, uždariai, net dievas, nes ir kunigai jo var-

du — bažnyčiose — išstodavo prieš streikuojančius, arba kitaip brudančius dėl netiesos, visus tokius kaip Vinkšna.

Gal būt Tomas būtų nusileidęs iš savo tos vienišos, įniršusios kovos apačion ir nuplaukęs taip, kaip masės žmonių nuplaukia, malami gyvenimo ratų į girtuoklių, venerikų, džiovininkų, nusizudėlių, bepročių armija, slinkusia tada milžiniška procesija į išnykimą, savo vietą ir savo pareigas užleidusi naujoms aukoms.

Nebuvo pas jį jau daugiau tada nei vilties, nei jėgos, nei tikslo. . . Matė, kad kaip dvare, taip ir čia buvo ta pati tvarka, tik kitokiais rūbais apvilktą, kitokiais žodžiais nusakyta.

Kartą jis sutiko nepaprastus draugus. Jie jam taip pat kalbėjo apie kovą, bet ne apie tokią, kaip jis vedė vienišas — tamsoje mesdamas akmenį į fabriko šeimininko langą arba į dešimtininko pusryčius pripildamas smėlio saują. . .

Atsimena — vienas spaus-tuvės darbininkas, išdžiūvusia krūtinė kreivapetis siuvėjas ir kosintis nuo švino dulkių liejamas juo pasitikėjo, priėmė savo būrin ir leido klausyti, ką jie patys kalbėjo.

Tai buvo kita kalba ir apie kitokią kovą. Tomas Vinkšna svaajojo uždegti lupikautojo šeimininko įmonę, o šitie — uždegti visą pasaulį ir susprogdinti visą prakeiktą ponų valdžią. Tomas Vinkšna per miegus sapnavo stalą su balta diena ir dešra, o šitie dieną ir naktį galvojo, kad būtų darbininkų miestai, valstybės.

Šiurpas, gėda, skausmas apėmė Vinkšną dėl to, kiek daug laiko jis praleido visiškai tuščiai, tarytum norėdamas suskaičiuoti kiek yra smėlio grūdėlių dykumoje.

Nuėjo su naujais draugais. Pasišventė savosios klasės kovos reikalui. Jame gimė kitas žmogus — didelis, rūstus ir teisingas, bebaimis, užgesinęs menkystę savyje.

Tada ir buvo pirmoji jo vėliava. . . Iškabino jis ją mieste, ant aukštų namų, priešais didžiulę aikštę. Šimtai žiūrėjo į ugninę teisybę saule, sužibėjusią užraugėjusioje aplinkoje. O jį patį tada medžiojo policininkai, bėgdami iš namo į namą, karstydami pakraigėmis, landžiodami pastogėse.

Paskui kalėjimas. Pogrindis. Amžinas pavojus. Gyvenimas anapūs įstatymų. Ir vėl kalėjimas.

Po viso šito jis kabino ant-rają. . . O kokios buvo sąlygos. Aplink gėlės, darbininkų veiduose išsitasas džiūgėsio pasaulis, o jis virpančiomis rankomis traukė į stulpą raudoną vėliavą, pirmą kartą tu-

rėjusią suplevesuoti ant naujai pastatyto fabriko. Per nepilnus laisvės metus, negirdėtu iki tol spartumu buvo sukurta nuo pamatų iki stogo gamykla, pirmoji šimtų kitų, kurios turėjo nusėti respubliką be ponų ir fabrikantų, be išnaudotojų ir vergų. . .

— Jei ne karas, visi pamatyume koks būtų naujasis mūsų gyvenimas.

Atsitarė durys ir nutraukė Tomo Vinkšnos paskutinius žodžius.

Trys stambūs vokiečiai įėjo kameron, apstojo sėdintį darbininką. Kadangi jis nepajėgė atsikelti, tai jie jį vilkte išvilko.

Prisispaudęs aš klausiausi nutolstančių žingsnių ir niekadose man nepasirodė, kokio yra menka mano dalia ir kaip nereikšmingas buvo mano gyvenimas iki šiol.

Aš tikėjau, kad Vinkšną pamatysiu gyvą. O vistik rytą imetė jį atgal, nejudantį, suknežintą, kruviną nuo basų kojų iki nepažįstamai išbiauroto ir sužatolo veido.

Jis gulėjo nekrutėdamas ant dulkėtų, seniai šluotų grindų, suspaustomis lūpomis.

Stipriame Vinkšnos kūne dar tebedegė gyvybės kibirkštėlė. Jis netrukus pabudo ir bandė sėstis. Nebeturėjau su kuo ir kaip jam padėti. Dėl to nusivilkau savo marškinius, ištiesiau juos pasienyje ir ant šito patalo paguldžiau aš jį. Po galva jam padėjau savo sulankstyta švarką.

Gulėjo jis užsimerkęs, tik laikas nuo laiko virptelėdamas, lyg drugio krečiamas. Mano žodžių jis jau negirdėjo.

Budėjau ir sunku buvo tą naktį ką nors galvoti. Per daug ryškiai prieš akis buvo stojusi niekšybė ir didingumas; gyvuliška baimė ir žmogaus nepalenkiamumas; juoduma prieš skaidrų idealą, kurį nešė suluošintas, sudraskytas gabalais vyriškis, stovintis jau kape, bet nepasiduodantis.

Prieš rytą aš nepajutau, kaip užmigo. Juk beveik tris paras buvau nesumerkęs akių. . . Bet man pasirodė, kad miegojau tik trumpą akimirką. Išgirdau kažkokį šnabzdėsį, net žodžius.

Pamačiau, kad Tomas Vinkšna buvo atsibudęs. Jis klajodamas nusivertė iš mano pataisyto guolio, gulėjo skersai mirtininkų kameros, o rankose laikė marškinius, ant kurių gulėjo, ir kurie visi buvo kruvini nuo jo kūno, pavirtusio ištisa žaizda.

Vinkšna be paliovos kažką šnabzdėjo, spausdamas prie krūtinės tą kruviną drabužį.

Aš pasiskubinau prie jo, pasilenkęs klausiausi ką jis sakė ir pagaliau išgirdau vie-

na ir tą patį:

— Vėliava. . . Nesakysiu. . . Raudonoji vėliava. . . Su tais žodžiais jis ir numirė.

Apie pusdienį miestą apsiantė toks triukšmas ir toki skaitlingi šūvių garsai, kad pradėjo drebėti storos kalėjimo sienos. Mes nuogarsčiai lūkuriamomė ir beveik nedrįsome spėlioti, kad tai gali būti mūsų šalis, nes frontas juk buvo toli. . .

Bet taip iš tikrųjų ir buvo. Mūsų armiją per naktį perplėšė frontą ir jos motorizuotos dalys įsiveržė į miestą. Kas iš vokiečių nenorėjo pasiduoti, tas buvo sunaikintas. Žmonės, kaip pasakojo vėliau, klydinėjo gatvėmis, svyruodami iš laimės, ir netikėjo. Ir visi mes buvome tokie. . .

Mieste pradėjo iskabinėti raudonas vėliavas.

Mes kaliniai taip pat išėjome. Ir atsimentu — vieton tikrosios vėliavos, pakabinome tą drabužį, kuris buvo persunkęs Vinkšnos kraują.

Ir plėvesavo tada ta nuostabi vėliava, minėdama apie žmogų, kokių daug turi tarybų liaudies ir kuri moka padaryti tokius didvyrius.

O man atrodo, kad štai šiandien, šventės dieną, aš ją vėl matau, kitų vėliavų su mumis, nes spindi ant jos tas, kas brangiausia žmoguje.

Ukmergė. Keramikos įmonėje mechanizuojamas darbo procesas. Praplėstame keramikos ceche įrengti 3 nauji presai, praplėstos džiovyklos.

Dr. Oscar Langė, Lenkijos Atstovas, kurs pastebėjo, kad Jungtinės Valstijos atsakomąsias už neramumus Graikijoje. Amerikiečiai esą tiesiog diktatoriai Graikijoje.

Nr. 836

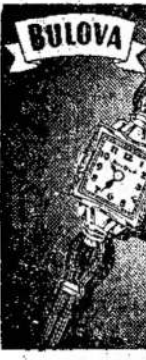
ŽI

Tautininkas? ninkas? Ne. K mokratas? Ap patie! Tai kas pažiūrų, kokių tikinimų? Ogi Biržinškos ženi

Prieš keliolika nas Kauno uni sių fakulteto Stasys Zakevič svarstė visus š mybes, kurias teikti stojimas partiją. . . Et, nematė, tų pa šauniai ant aus nišką kepuraitę praeis kuris la lauš tau kita į pačią ausį! . . . sostas aiškiai b nas kitas žmog sa Lietuvos lie šiausias! . . .

O jeigu imti, žymų mūsų į Jeigu, sakysim, la Biržinšką. Me liks mokslu. Pi sada liks profi namai visada li Be to, ne eilini rius, o Kauno humanitarinių i teto dekanas. dukrelė, Mariilė, ga, ramaus būd gai nepriestari kavinė ar kitą

Apsvarstė, Stasiukas visus ir pasidarė dek

CATHERINE
17 Jewels
\$3750

Mason

520 QUEEN ST.

ŽMOGŽUDYS UNIVERSITETO KATEDROJE

L. JANUSYTE

Tautininkas? Ne. Liaudininkas? Ne. Krikščionis-demokratas? Apsaugok, viešpatie! Tai kas jis, kokių jis pažiūrų, kokių politinių įsitikinimų? Ogi prof. Mykolo Biržiškos žentas.

Prieš keliolika metų jaunąs Kauno universiteto teisių fakulteto studenčiokas Stasys Žakevičius šaltai apsvarstė visus šansus ir galimybes, kurias jam gali suteikti stojimas į kurią nors partiją. . . Et, velniai jų nematė, tų partijų! Įstosi, šauniai ant ausies neo-lituaniską kepuraitę užlausi, — o praeis kuris laikas, kad užlaiš tau kita partija per tą pačią ausį! . . Smetonos gilstos aiškiai braška, ne vienas kitas žmogelytis, bet visa Lietuvos liaudis prieš jį šiausias!

O jeigu imti, sakysim, kokių žymų mūsų profesorių. . . Jeigu, sakysim, kad ir Mykolą Biržišką. Mokslas visada liks mokslu. Profesorius! visada liks profesorium. Jo namai visada liks jo namais. Be to, ne eilinis jis profesorius, o Kauno universiteto humanitarinių mokslų fakulteto dekanas. Vyresnioji dukrelė, Marijė, gera, protin-ga, ramaus būdo. . . Ypatin-gai neprieštarauja, jeigu į kavinę ar kitą pakvieti. . .

Apsvarstė, apskaičiavo Stasiukas visus už ir prieš ir pasidarė dekanu prof. M.

Biržiškos žentu. O tuo pačiu automatiškai, jis pasidarė ir gabiu, šviesiu, susipratusiu žmogumi. Iki tol vos ne vos egzaminai išstenami, vos ne vos koliokviumus pralenda-ma, — ogi čia jam tvej, kaip talentingam žentui, Rokfelerio stipendija skiriama, kaip šviesiam dekanu šeimos nariui — komandiruotė į užsienį žinioms pagilinti. . .

Važinėja šviesus ir susipratęs ką tik išstupėtas teisininkas Stasys Žakevičius po visą kontinentą ir jo apylinkes: į Angliją keliem mėnesiam užsuka, liuksusiniuose Amerikos baruose kokteilius išmėgina. Kodėl nemėginti! Tegu šimtai tikrai gabių, talentingų Lietuvos studentų badauja, tegu buržuazinė valstybė neturi jiems keliasdešimties litų kukliai stipendijai, o dekanu genijaus globojamas minkštagalvis Biržiškos žentas iš Lietuvos skirtos Rokfelerio stipendijos gauna kas mėnesį po tūkstantį litų plus dar 500 už tai, kad žmoną drauge vežiojasi. Ir be to, nemokama kelionė pirmoje klasėje po Senąjį ir Naująjį pasaulį.

Užvažiuoja Stasys su elikėtinėmis aplikuotais čemodanais ir žmona į lietuvišką pasiuntinybę, kurioje nors valstybėje. . . Ponas ministras, ar ponis ministrinė, ar panelė ministraitė priekavutės, elegantiškam pašne-

kesiui palaikyti, Smetonai porą komplimentų paleidžia.

— Puikiausias administratorius! — Karštai sušunka administracinės teisės žinovas Stasys Žakevičius. — Iš viso, mūsų tauta turi didžiutis, tokį protą išauginusi!

Užėina jis į Lietuvos studentų, menininkų, politinių emigrantų koloniją kur nors užsienyje. . . Vargas, skurdas. Aistringos kalbos prieš buržuazinę vyriausybę, prieš skriaudas, prieš diktatorių.

— Šlykščiausias kyšininkas! — karštai šaukia tas pats administracinės teisės žinovas. — Iš viso, mūsų tauta turi gėdytis, tokią šiukšlę išauginusi!

Ir čia jau ranką paspaudžia, ir ten jam ranką paspaudžia. Ir ten jam šypteli, kaip šviesiam susipratusiam tautiečiui, ir čia jam šypteli. Administracinės teisės žinovas aiškiai žino, ką daro, nes aiškiai nežino, kokie vėjai dar gali papūsti Lietuvos padangėje, į kurią pusę fluggeris pasisuks.

Trejus metus uoliai studijavo Sename ir Naujame pasaulyje stipendininkas Žakevičius kabaretus, dansingus, barus ir restoranus. Nuodugnai juos ištyręs ir tuom studijas baigęs, tėvynen grįžo.

Grįžo, tai grįžo, ką veiksi negrįžęs, jeigu stipendija už-

sibaigė, antros gi kol kas neiškombinuosi, bet grįžus reikėtų kuo nors užsiimti, nepatogu, nors ir garantuotas pilnas išlaikymas pas uošvį. . . Todėl paskyrė jį gerasis dekanato genijus asistentu teisių fakultete. Paasistavo. Laisvalaikiu savo paties valstybiniam egzaminams ruošėsi. Vėl buvo pagal sąlygas ir aplinkybes arba:

— Mūsų tauta juom didžiutis turi!

Arba: — Mūsų tauta gėdytis — ir t.t.

Atėjo 1940 metų birželis. Garsiai visam pasauliui pareiškė Lietuvos liaudis savo valią, įstodama į tarybinių respublikų šeimą. Ir Stasys Žakevičius dabar garsiai kvatojo kavinėje, pasakodamas anekdotus iš Smetonos ir jo didikų gyvenimo, su panieka juokėsi iš tų, kurie neapdairiai įvairiom ten buržuazinėm partijom priklausė ir stengėsi dabar iš savo autobiografijų dėmesel ištrinti. . . Jis gi — šviesus ir susipratęs pilietis be jokios tamsios praeities, jau ir pirmiau, buržuaziniams metais prieš prie valdžios vairo stovinčius žmones išsitaravo, anketose gi nėra tokios grafos: "O gal priklausėt tinginių ir parazitų partijai?"

Vėl asistavo Stasiukas teisių fakultete, bet apsvylė tarybų valdžia: jokios ypatingos stipendijos jam niekas neskyrė, nei už pasaulio kabaretų žinomą profesoriaus laipsnio jam nesuteikė, o tuo pačiu ir didelės algos nesuteikė, nei šiaip į jokių žymų ar pelningą postą nepasodino. . . Ir vėl pradėjo jis pusbalsiu savo kompanijoje šnarėti:

— Neįvertina mūsų tauta, — ir t.t.

Bet, pagaliau, susilaukė jis laiko, kada jį įvertino. Bet ne tauta jį įvertino, o vokiečiai. Nespėjo jie dar ir apsižvalgyti užgrobtame Vilniuje, nespėjo dar ir susiorien-

tuoti kur ir kas, o savanoris komendantas Stasys Žakevičius jau atsiuntė į gestapą pirmąją grupę tarybinių žmonių, prašydamas juos sušaudyti. Sušaudė. Pasipylė iš komendantūros įsakymai, nurodymai, potvarkiai su Žakevičiaus parašais. Visi tie įsakymai ir potvarkiai buvo nukreipti prieš darbo žmones, prieš taikius Lietuvos gyventojus, prieš kiekvieną, kas nerodė aiškios meilės Hitleriui. Prisipildė Vilniaus kalėjimai, koncentracinės stovyklos. . . Dešimties, šimtais gulė į Lietuvos žemę komendantu Žakevičiaus nurodymu nukankinti ir sušaudyti žmonės.

Net okupantai-vokiečiai, net gestapininkai suabejodavo: "Ar ne per daug jų šaudome?" Bet Žakevičius, administracinės teisės žinovas, atėjūnų abejones išsklaidydavo keliais žodžiais: "Aš gi žinau vietinių žmonių nusiteikimą, aš gi pats vietinis!"

Gulė šimtais Lietuvos žmonės į juoda žemelę, o komendantas Žakevičius už tai aukštą algą gavo, dėl maisto kortelių jam reikėjo galvos kvaršinti, už nuopelnus reičhui buvo jam suteiktas profesoriaus laipsnis, paskyrė jį vokiečiai net Vilniaus universiteto teisių fakulteto dekanu. Pagaliau jo gyvenimo idealas pasiektas: pini-gus sauja semk, o darbo jokio, — juk ypatingai neper-vargsi, sudarinėdamas sąrašus žmonių, skirtų sušaudy-mui.

Bet ir vėl bėda: pasisuko 1943 metais frontas į kitą pusę, pradėjo Tarybinė Armija vyti vokiečius. Vėl nelio kabaretų žinomą profesoriaus laipsnio jam nesuteikė, o tuo pačiu ir didelės algos nesuteikė, nei šiaip į jokių žymų ar pelningą postą nepasodino. . . Ir vėl pradėjo jis pusbalsiu savo kompanijoje šnarėti:

— Neįvertina mūsų tauta, — ir t.t.

Bet, pagaliau, susilaukė jis laiko, kada jį įvertino. Bet ne tauta jį įvertino, o vokiečiai. Nespėjo jie dar ir apsižvalgyti užgrobtame Vilniuje, nespėjo dar ir susiorien-

FUR COATS

COONEY
PERSIAN \$ 99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS

Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed MODERN

COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

BULOVA

CATHERINE 17 jewels \$3750
CADET 15 jewels \$3750
GODDESS of TIME 17 jewels \$3750

Mason Credit Jewellers
520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

Tel. AD. 1618 šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:
Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370

Harry R. Rank's Company
GEABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvis net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Pranešimai

Montreal, Que.

Susirinkimas

LLD 47 kuopos susirinkimas įvyks spalio 26 dieną, 2 valandą po pietų, 2571 Ontario St. E.

Šis susirinkimas yra svarbus tuo, kad bus balsavimai į LLD Centro Komitetą ir nominaciją į Kanados Veikiantį Komitetą. Taipgi yra ir visa eilė kitų reikalų aptarimui.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami atsilankyti. Neužsimokėjusieji duoklių raginami užsimokėti ant susirinkimo.

Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 19 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Turėsime nominuoti naują Kanados Veikiantį Komitetą 1948-49 metams. Taipgi turėsime paskaitą, kurią duos vienas iš geriausių kalbėtojų. Yra kitų svarbių reikalų aptarimui.

Visi nariai ir simpatikai maloniai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

MŪSŲ LIGONIAI

TORONTO. — Susirgo H. Karpavičienė, SDD 1. kuopos pirmininko žmona.

Reporteris

Toronto Lietuvių Organizacijų
Švietimo Komisija Rodys

Gražias Filmas

Sekmadienį Spalio 19 Dieną

LIETUVIŲ SALEJ

(160 Claremont St.)

Visi ir visos kviečiami atsilankyti ir pasižiūrėti gražių filmų.

Nesivėlinkit ateiti, kad būtų galima laiku pradėti.

Pradžią 7.30 v. v.

Komisija

Buvo Labai Sekmingas Moterų Pajū Balius

TORONTO. — Spalio 11 dieną įvykęs Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos moterų pajū balius buvo labai sekmingas. Jis praėjo labai linksmi.

Moterys sunesė daug pajū ir keikų su vitaminais, o parengimų komisijos moterys pagamino skanios kavos užsigerti. Užsikandę pajais ir užsigėrę kava, dalyviai smagiai šoko ir linksminosi. Visų ūpas buvo labai geras.

Parengime buvo viešnių ir svečių iš kitų kolonijų. Gražus būrys buvo iš Hamiltono, Delhajaus, Windsorio, Montrealo ir Winnipego. Du svečiai buvo net iš Edmontono, Albertos. Dalyvavo viena lietuvaitė, kuri tikrai spalio 8 dieną atvyko iš Vokietijos vergijos kempijų. Tai panelė Balnytė.

Parengimų komisija širdingai dėkoja visiems atsilankiusiems, o ypatingai moterims, kurios atsinesė pajū,

keikų. Dėl salės išlaikymo vakaras davė virš \$40.00.

Kitas draugijos parengimas bus spalio 25. Jis bus įdomus, dalyviai turės progą laimėti dovanas. Visi renkitės dalyvauti. Gydytojai sako, kad šokiai yra sveikas dalykas visiems, jauniems ir seniems.

Taipgi pranešame, kad draugija rengia maskaradą (kaukių vakarą). Jis įvyks lapkričio 8. Visi renkitės dalyvauti. Gražiausiai apsirengusieji laimės dovanas. Pršome "čigones" dalyvauti, nes daugelis torontiečių nori atspėti savo laimę.

Visi minėti parengimai įvyks draugijos svetainėj, 160 Claremont St.

J. Martinonis

ZMOGŽUDYS UNIVERSITETO KATEDROJE

(Atkeita nuo 11 pusl.)

susipratęs Biržiškos žentas Hamburgo universitete, lietuviams-studentams galvas kvailina. Vėl jis, kaip visuomet, už savo uošvio nugaros netruksta. Užlipa šitas žulikas į universiteto katedrą, dėsto kažką, o tikrumoje į kartuves jam reikėtų palipti, kaip jau padarė kiti jo kolegos — vokiečių samdyti budeliai.

Šimtai lietuvių, Vilniaus žemėje gulėdami, iš kapo šaukia keršto, atpildo reikalaujami. Ir kokie vėjai Stasiui Žakevičiui bepūstų, į kokią pusę jo gyvenimo fligeris bepasisuktų, esu tikra, kad netgi anglų ar amerikiečių baudžiamajam kodeksui netinka maitinti, rengti ir globoti žinomą žmogžudį, kuris prisitaikydamas prie sąlygų ir aplinkybių galėtų taip pat lengvai įsmeigti peilį ir į šoną dabartinių savo draugų bei globėjų.

Paieškojimai

Paieškau Sarafino Sakalausko. Jis apie 1928 metus išvykęs į Argentiną ir keletą metų atgal gyvenęs Buenos Aires mieste.

Prašau atsilipti ar kas žinote kur jis gyvena prašomi pranešti jo antrašą.

Ignas Sakalauskas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Paieškau Jono Soros. Jis 1928 metais, iš Rygos, Latvijos, išvyko į Braziliją. Pirmiau gyveno Sao Paulo mieste, Brazilijoje.

Prašau atsišaukti ar kas žinote jo antrašą prašome pranešti.

Kl. Doveika,
R. R. 2,
Weston, Ont., Canada.

Paieškau brolių Petro ir Jono Kaušakių, gyvenančių Kanadoje 20 metų. Prašau atsišaukti ar žinančių apie juos pranešti man.

Pranas Kaušakys,
Rua Tres Rios 484,
Sao Paulo, Brazil.

Feliksas Pajarskas, Gaigalių kaimo, Šimonių valsčiaus, Panevėžio apskrities, paieško šių pažįstamų:

1. Andrijausko Juozo, iš Gaigalių kaimo, Šimonių valsčiaus, Panevėžio apskrities.

2. Buzo Tofilio, iš tos pat vietos.

3. Šinkūno Povilo, iš tos pat vietos.

4. Gudo Mykolo, iš Dapšių kaimo, Šimonių valsčiaus, Panevėžio apskrities.

Maloniai prašau atsilipti. Dabartinis mano adresas:

F. Pajarskas,
The Great Lakes Paper Co.
Ltd., Valora, Ont., Camp 307
Via Fort William, Ont.

Skelbimas

Kodėl Nekalbėti Teisingai Angliškai

Keli mėnesiai su kvalifikuotu, patyrusiu mokytoju duos jums puikius rezultatus. Vakarinės klasės ir individualus darbas. Verta pasimatyti.

Mrs. Girvin,
466 Windermere Ave.
(Ties Bloor)
Tel.: JU. 6163

Pardavimui

Parsiduoda tabako farma iš 250 akrų žemės. Visi trobėsiai yra geri, stuba nauja 8 kambarių. 5 Kilos, 2 grynauzės, visos mašinos dėl tabako. Yra geras ir naujas traktorius. Telefonas, elektra. Parduodu su visu kuo arba tik farmą.

Farma yra prie gero kelio ir netoli miestelio, tik 3 mylios.

Frank B. Kelly (Koklys)
R. R. 2, West Lorne, Ont.
Telefonas: 63 R. 1-5, West Lorne.

REIKIA DARBININKO

Reikalingas darbininkas restoranol. Patyrimas nesvarbu. Darbas virtuvėje ir prie sutvarkymo lovų. Amžius nesvarbu. Geros darbo sąlygos. Atlyginimas sulig susitarimo. Norintieji dirbti prašomi kreiptis į restorano savininką K. Pampalą, 387 Sheman Ave. N., Hamilton, Ont.

SAN FRANCISCO. — Greenas atmetė CIO-prezidento Murray pasiūlymą veikti bendrai prieš reakcinius įstatymus Jungtinėse Valstijose.

Lietuvių Literatūros Draugijos
162 Kuopa Rengia

Vaisių Balių

Šeštadienį, Spalio 18 Dieną

Lietuvių Salej

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš Gera Muzika

Toronto ir Apylinkės Lietuviai Kviečiami
Dalyvauti ir Smagiai Pasilinksinti

Pradžią 7.30 Val. Vakaro

Parengimų Komisija

Toronto Lietuvių Organizacijų
Švietimo Komisija Rengia

VAKARA

Sekmadienį, Spalio 26 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Šio vakaro tikslas atžymėti Liaudies Balso 15 metų sukaktuves.

Toronto lietuviai sulosė svarbų vaidmenį Kanados lietuvių laikraščio išleidime. Šiame vakare jūs išgirsite trumpą istoriją, kaip jis įsikūrė, kas buvo jo kūrėjai, kokią reikšmę laikraštis vaidina ir t. t.

Visi kviečiami dalyvauti. Bus užkandžiai, skanios kavos. Įžanga lasva.

Pradžią: 7.30 Val. vakaro